

615

БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУЖ

ГАЛОЎНАЕ

У НУМАРЫ:

Над сямгам саветаў, над
сямгам соцыялізма!

Прамова загадчыка
аддзела Културы і
Прэпаганды Ленінізма
ЦК ВЕЛ(б)
тш. СТЭЦКАРА.

Неравыбары саветаў і
задачы большэвінскага
дружы.

Агляды дружы.

Артикулы.

На-базовому падрыхтуем-
ся да III з'езда беларускага
з'езда рабоча-краснага.

Вітаем дружы на аглядах.

Вучоба рэдактара.

ВЕРАСЕНЬ

1934 г.

18

Выдавецтва ЦК КП(б)Б
г. Мінск, "Звязда"

журнал ЦК КП(б)Б

Б о л ь ш э в і ц к і д р у к

В Е Р А С Е Н ь № 18

ЖУРНАЛ ЦК КП(б)Б

Выходзіць 2 разы ў месяц

Адказны рэдактар А. ДЖЭМЮК

Адрас рэдакцыі і выдавецтва
МЭНСК, Савецкая, 63 тэл.—22412

А. С Т Э Ц К І

П А Д С Ц Я Г А М С О В Е Т А Ў, П А Д С Ц Я Г А М С О Ц Ы Я Л І З М А *)

А. С Т Э Ц К І

З'ЕЗД—ВЯЛІКАЯ ПАДЗЕЯ У НАШАЙ ЛІТАРАТУРЫ

З'езд савецкіх пісьменнікаў праходзіць з выключным поспехам і акружаны вялікай увагай нашай краіны.

Яшчэ некалькі месяцаў таму назад знаходзіліся людзі, якія сумняваліся, ці

*) Прамова т. Стэцкага на першым усе-саюзным з'ездзе савецкіх пісьменнікаў.

трэба наогул збіраць гэты незвычайны з'езд, ці выйдзе з яго што-небудзь. Нават напярэдадні з'езда былі такія размовы.

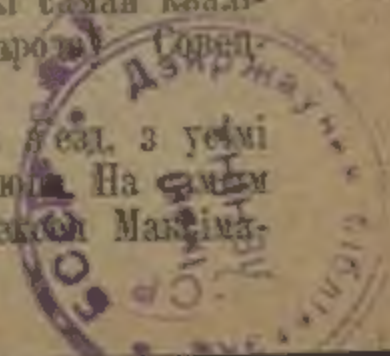
Але вось з'езд адкрыўся. З'езд рушыўся. Ён узняў велізарны разбег. Зараз мы ўжо знаходзімся на трынаццатым дні гэтага з'езда, а між тым, ні наш паважаны старшыня, ні флегматычны член прэзідыума т. Дзем'ян Бельны, ні рушны Барыс Пастэрнак—ніхто не ведае, як зараз спыніць гэты з'езд,—такую безліч творчых пытанняў ён падняў, такую творчую энергію ён разніў у сваім ходзе.

З'езд, несумненна, з'явіцца і з'яўмецца ўжо зараз велізарнай падзеяй у нашай літаратуры: Усе адчуваюць, пісьменнікі асабліва, што пасля з'езда літаратура стане іншай, яны падымецца на новую ступень. І будучы гісторык літаратуры, зразумела, будзе лепш літаратурнае летавылічэнне ад і да першага з'езда савецкіх пісьменнікаў. (Апладысменты).

Таварышы! На гэтым з'ездзе—пісьменнікі ўсіх народаў Савецкага Саюза. Тут сабраліся прадстаўнікі самай кваліфікаванай інтэлігенцыі народаў Савецкага Саюза.

Яны прыйшлі сюды, на з'езд, з усімі пытаннямі, якія іх хваляюць. На гэтым з'ездзе—і ў дакладзе Аляксандр Макошкін.

г.нв. 1983 г. За 870.

віча, і в докладах представників наособ-
них республік Союзу ССР—був випукла
представлен увесь той багатейший по-
пыт, уся та культурная спадщина,
яка єсть у наших республіках. З'єд-
навочна наказує, што в нашій брашай
самі живуть народы, які стогодішні
і тисячогідішні визначають свою куль-
туру. Мы вийдем, несумнінно, убагаче-
ннися з гэтага з'єзду.

Ужо да з'єзду была праведзена вялі-
кая работа па азнаямленню з літарату-
рай народаў Савецкага Саюза. Але з
таго, што мы пачулі на з'ездзе, можна
сказаць, што мы знаходзімся толькі ў
пачатку гэтай вялікай работы па азна-
ямленню і збліжэнню пісьменнікаў на-
родаў Савецкага Саюза аднаго з другім,
па азнаямленню пісьменнікаў з усею
той рознастайнай, багатай культурай
народаў савецкай краіны, шырокае і
выразнае ўвядзенне аб якой дае першы
з'езд савецкіх пісьменнікаў.

Тут выступалі прадстаўнікі розных
народаў Савецкага Саюза, прадстаўнікі
розных літаратурных плыней. Усе яны
па-свойму, на свой літаратурны лад,
ставілі творчыя пытанні. Але ўсіх іх
іднава адно, усе іх выступленні вярце-
ліся вакол таго, за што змагаецца на-
ша краіна—вакол **справы соцыялізма.**
(Апладысменты).

Мы можам з поўным правам сказаць,
што гэты з'езд, на які сабраліся прад-
стаўнікі дзешай часткі інтэлігенцыі на-
родаў Савецкага Саюза, наміма свайго
літаратурнага значэння, мае буйнейшае
палітычнае значэнне, бо гэты з'езд
афармляе і замацоўвае ўжо даўно па-
чаткі працы аб'яднання інтэлігенцыі
народаў Савецкага Саюза пад сцягам
Саветаў, пад сцягам соцыялізма. (Апла-
дысменты).

НАША ЛІНІЯ—ГЭТА ЛІНІЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА РЭАЛІЗМА

На з'ездзе адбывалася жывая творчая
дыскусія. Тут былі абмеркаваны ўсе пы-
танні літаратурнай творчасці. У гэтым
караінае адрозненне ад тых часоў, калі
літаратурны рух навіроўваўся РАПП'ам.
Вы памяце, што РАПП меў сваю «ге-
неральную лінію», свайго «генеральна-
га сакратара», свайго «генеральную плат-
форму», якую прапавалі павязваць усім
пісьменнікам. Вы памяце таксама
жорсткія спрэчкі, якія ішлі вакол кож-

най кропкі і кожнай коскі гэтай плат-
формы.

Зараз гэтага няма. На лерным
з'ездзе савецкіх пісьменнікаў адбываец-
ца свабодная творчая дыскусія, свабод-
нае абмеркаванне ўсіх творчых пытан-
няў. На гэтым з'ездзе не выносіцца ні-
якіх рэзалюцый па творчых пытаннях,
якія былі-б абавязковы для кожнага
пісьменніка.

Калі абмяркоўвалася праграма работ
з'єзду і высюваліся дакладчыкі па гэ-
тым з'ездзе, то аргкамітэт, рэзюмеецця,
гэту праграму з'єзду і дакладчыкаў уз-
гадзіў з нашай партыяй. Я думаю, што
гэта ні для каго не сямрот. Але гэта зу-
сім не значыць, што кожны даклад
з'ізуленца якімсь канонам, якімсь
платформай, дзе кожная коска, кожнае
слова не падлягае ніякай змене і аб-
вязкова к выўхільнаму высаванню. Гэ-
тага няма, таварышы. Гэта было-б
сцясненнем творчай ініцыятывы.

У нас няма таксама ніякіх рэзінняў
партыі і ўрада аб тым, каб даваць афі-
цыйныя характарыстыкі і ацэнкі па-
собным пісьменнікам, выдаваць прэзаі-
кам і пэстам свайго роду ордэны, зна-
кі выдатнасці, знакі знахвочавня або
знакі ганьбавання і хулы розных сту-
пеней. Я не ведаю таксама ніякіх ра-
зінняў партыі і ўрада аб «кананіза-
цыі» Маякоўскага.

Маякоўскі — мэгутвы паэт, паэт
рэвалюцыі, але ў нас няма рэзінняў аб
тым, каб раўняць усе нашу савецкую
паэзію толькі на Маякоўскаму. І калі
т. Бухарын у сваім дакладзе даў ацэн-
ку наасобным творам і творчасці паэ-
таў, то ён гэта прабіў зноў такі ў на-
радку настаноўкі творчых пытанняў на
з'ездзе. Гэта зусім не значыць, што
кожны паэт на гэтым з'ездзе атрымаў
ад партыі ці ўрада свой знак ацэ-
нення, з якім ён ішчы з гэтага з'єзду
пайсці. Гэта было-б праўдзненнем пайс-
жыння бюракратызма, а вы ведаеце,
што няма больш нечымірымага бюрца-
біта з бюракратызмам, чым наша са-
цыялістычная лінія.

У нас ёсць грамадская думка, крыты-
ка, чытачы, якія выпадкі за апошнія
гады і якія самі вельмі добра разуме-
юць, які твор наштоўды, варты пахва-
лы, а які твор варты ганьбавання.

Але, калі ў нас у літаратуры ідзе

свабоднае творчае спаборніцтва, жылое абмеркаванне творчых пытанняў, то гэта зусім не значыць, што ў нас няма ніякай лініі ў літаратуры. Не, таварышы, у нас ёсць лінія ў літаратуры, і аб гэтым гаварылася амаль ва ўсіх выступленнях на з'ездзе. Аб гэтым гаварылася і ў дакладзе Алексеем Максімавічам і ў выступленні сакратара ЦК тав. Іданава. Наша лінія — гэта сацыялістычны рэалізм (Апладысменты).

Вы самі казалі ў сваёй рэспонцыі, што вы хочаце стварыць творы, прасякнутыя духам сацыялізма. Вось лінія савецкай літаратуры. А ва ўсім астатнім — свабоднае творчае спаборніцтва.

У нас заўсёды многа мудруюць на поваду сацыялістычнага рэалізма. Сацыялістычны рэалізм зусім не прадстаўляе сабой якісці набор інструментаў, які выдаецца пісьменніку для стварэння мастацкіх твораў. Некаторыя пісьменнікі патрабуюць, каб ім была дана ва ўсіх дэталіх тэорыя сацыялістычнага рэалізма.

Вы — прадстаўнікі лепшай часткі інтэлігенцыі. «Каму многа дано, а таго многа і патрабуюцца». І калі гавораць, што нам трэба паказаць сацыялістычны рэалізм, то тут, на з'ездзе пісьменнікаў, адказ можа быць толькі адзін: сацыялістычны рэалізм можа быць лепш за ўсё паказан у тых мастацкіх творах, якімі ствараюць савецкія пісьменнікі.

САВЕЦКІЯ ПІСЬМЕННІКІ АКРУЖАНЫ ЛЮБОЎЮ І КЛОПАТАМІ ПРАЦОУНЫХ

Адначасльнай рысай з'езда савецкіх пісьменнікаў з'яўляецца тая напружаная ўвага, якой яго акружыла ўся наша краіна. Нямала гаварылася аб тым, што ў краіне Саветаў зніклі перагародкі, якія ў мінулым аддзялялі мастака ад народу. Але я думаю, што многія з пісьменнікаў ва ўсёй сіле ўпершыню адчулі гэта тут, на з'ездзе савецкіх пісьменнікаў. Толькі тут многія з вас адчулі, якой любоўю і якой увагай наш народ акружае сваю сацыялістычную інтэлігенцыю, з якой клопатамі ён да яе адносіцца. Вы бачыце, як уся краіна сочыць за работамі з'езда, як чула рэзуге яна на кожнае выступленне пісьменнікаў. Гэта было яскрава прадэманстравана тут, на з'ездзе, у

выступленнях шматлікіх дэлегацый рабочых, калгаснікаў, прадстаўнікоў Чырвонай арміі і флота, моладзі, работнікаў другіх галін мастацтва.

Гэта мы бачылі ў Маскоўскім парку культуры і адпачывку, у Зялёным тэатры, дзе сабраліся дзесяткі тысяч маскоўскіх пралетарыяў для таго, каб горада вітаць з'езд савецкіх пісьменнікаў. І калі прысутныя на гэтым свяце пісьменнікі ўбачылі дзесяткі тысяч глядачоў, гэты велізарны амфітэатр пад адкрытым небам, месці, якія ніколі пад гэтым амфітэатрам (прычым пісьменнікі пыталіся, наўжо і гэты месці падвешаны там дырэктарам парка), то ў многіх з іх нывольна ўсталі ў ваобразэнні незабыўныя карціны антычнай Грэцыі, дзе мастацтва было неразрыўна звязана з народам. «А добра-б на гэтай сцэне паставіць «Эдыпа»», — вырвалася тады ў А. Талстога. «Або паладзіць спаборніцтва паэтаў і песняроў», — дадаў хтосьці.

Ші не знаеце вы, таварышы, што напяр, на другой ступені гістарычнага развіцця, у век электрычнасці, радыё, у век сацыялізма і савецкай улады ў нашай краіне, да нас прыйшлі лепшыя часы мастацтва, калі народ і мастак складаюць адно цэлае. У нас знікаюць патроху літаратурныя снобы, якія ў гэціхных, пчыльна зачыніўшы дзверы, аглядаюць адзін другога вітыватымі тырадамі. У нас народ ведае сваіх пісьменнікаў. Ён абмяркоўвае на фабрыках і ў калгасах, у дамах і клубах Чырвонай арміі кожны новы твор. У нас кожная добрая песня у момант аблятае ўсю краіну ад Беларусі да берагоў Тіхага акіяна.

І не дарма тут, на з'ездзе, і ў дакладзе А. М. Горкага, і ў выступленнях пісьменнікаў так многа гаварылася аб народнай творчасці. Так, у нас народ зноў вылучае сваіх песняроў, сваіх мастакоў. Кожны год падыходзіць новыя і новыя сілы, новыя пісьменнікі, якія выходзяць з асяродзішча рабочых і калгаснікаў, і якія часамі першым-жа сваім творам становяцца вядомымі ўсёй краіне.

Тав. Стаўскі сёння расказваў аб гэтых маладых пісьменніках, якіх становіцца ўсё больш з кожным годам, бо

расце наша культура.

З другога боку, і тыя мастакі, якія раней былі абасоблены, цвёрды прышоўшы к пролетарыяту, прыняўшы платформу савецкай улады, сталі блізкімі і роднымі для нашага народу.

Калі тут выступалі прадстаўнікі фабрычных і калгаснікаў, яны нам гаварылі: ашчыце наш рост, нашу барацьбу за соцыялізм.

Кожны чалавек, які з гэтай трыбуны вітаў з'езд, пачынаўчы ад маскоўскай калгасніцы, гаварыўшай бліскучай маляўнічай мовай, і канчаўчы майстрам завода імя Сталіна, створан рэволюцый, загартоўваўся ва ўпартай барацьбе за таржэство соцыялізма.

Мне ўспамінаюцца некаторыя мудраванні нашых крытыкаў, якія часам ходзяць вакол ды каля некаторых асноўных палажэнняў, якімі кіруюцца нашы пісьмешнікі, і сваімі разважаннямі прабуюць вынусташчы сэнс гэтых палажэнняў. Вядома палажэнне Энгельса аб тым, што мастаку неабходна наказваць тыповыя характары ў тыповых абставінах. І вось, калі гаворыць аб тых характарах прадстаўнікоў рабочых, калгаснікаў, Чырвонай арміі, якія ўв'язаліся тут на гэтай трыбуне, то ніхто, як яны, не апраўдаюць з такой нагляднасцю тэтага палажэння Энгельса. Бо гэтыя характары былі створаны ў тытанічнай класавай барацьбе, якая разгортвалася ў нашай краіне ўсе гэтыя гады.

Некаторыя разважаюць так: ну, з першым палажэннем Энгельса адносна тыповых характараў мы можам памірыцца. Што датычыць другога палажэння адносна тыповых абставін, то гэта, ўласна кажучы, ні к чаму. Гэта з'яўляецца, па-мойму, буйнейшай памылкай. Мы не можам зразумець і мы не можам паказаць ні аднаго характара, не паказваючы таго, як гэты чалавек эмгаўся, з якімі перашкодамі, з якімі ворагамі, і як ён у гэтай барацьбе загартоўваўся.

Уся наша партыя, партыя Леніна—Сталіна, вырасла і загартавалася ў барацьбе за соцыялізм. У гэтай барацьбе загартаваліся і рабочы клас. Нашы мастакі павінны даць адчуць і зразумець гэта ў сваіх творах. Яны павінны знайсці часам невялічкія дробныя ры-

сы, якія найлепш адлюстравяць гэты асноўнае ў станаўленні, у стварэнні характараў у нашай краіне.

ЧЭЛЮСКІНЦЫ — ВОБРАЗ ГЕРАІЧНАГА ПРОЛЕТАРЫЯТА

Тут выступаў Отто Юльевич Шмідт. Ён сказаў нешта простае на першы погляд, але вельмі значнае, на што, як мне здаецца, нашым пісьмешнікам трэба звярнуць сур'ёзную ўвагу. Отто Юльевич сказаў:

«У Арктыцы, на льдзіне, у найтруднейшых, трагічных абставінах у людзей паявіліся тыя якасці, якія раней зніхадзіліся ў іх у скрытым стане, але якія былі выхаваны краінай Саветаў».

Перада мною кніга, якую трэба раздаць дэлегатам з'езда, па якую, я думаю, вы ўсе звернеце ўвагу. Аб гэтай кнізе, на жаль, ніхто не гаварыў на з'ездзе. Гэта кніга называецца «Як мы выратавалі чэлюскінцаў». Героі Савецкага Саюза не сталі чакаць, калі нашы пісьмешнікі натхняцца і апісваюць іх подвиг на ледяных паях Арктыкі. Яны самі ўзяліся за справу і на працягу двух месяцаў самі напісалі гэту кнігу. Тут з простых, вяселючых словах кожна з літчыкаў—Ліпідзеўскі, Леванеўскі, Сасновіч, Молакаў, Каманін, Ваданінаў, Даронін раскажваюць аб сваім жыцці, як яны вучыліся, як тварылі свае гераічныя подвигі.

Гэта выдатная кніга. Гэта—кавалак жыцця. Гэта адна з самых цікавых кніг, якія з'явіліся за апошні час. З'яўляецца яе гаворыць аб тым, што наш народ вылучыў такіх герояў, якія не толькі робіць подвигі, але ўмеюць раскажваць і аб сабе, і аб подвигах. Гэта новае з'явішча ў нашай літаратуры.

Калі вы прыгледзіце гэту кнігу, вы ўбачыце, што гэта за людзі. Адзін нарадзіўся ў надмаскоўнай вёсцы, другі—пад Ленінградам, трэці—у Палтаве. Іх жыццёвы шлях быў розны. Многія з іх не сустракаліся адзін з другім да Ванкаўма і Узлена. Але папалішы туды, яны сталі дзейнічаць разам, як сталёвы атрад рэволюцыі. (Апладысменты).

Хто стварыў іх? Прачытаўшы гэту кнігу, вы ўбачыце, што гэтых людзей стварыла рэволюцыя.

І калі наш народ ушаноўваў чэлюс-

кінця, то їм ушаноуваю у їх не тільки їх асабістому мужнасцю і героїзму. Можливо, у письменника, який паче апісав готу подвиг, їм аберується як адзін з прыкладаў асабістага героїзму, асабістай мужнасці, якіх даволі многа. Гэта было-б найвялікшай памылкай. Не кожны з гэтых людзей мае сваю гісторыю. І тое, што рабілася на ладзіне, таксама мае сваю гісторыю. І калі наша краіна ўшаноувала герояў Арэтыкі, краіна бачыла ў іх свой вобраз, яна бачыла ў тым, што адбывалася на ладзіне, вобраз усёй краіны Саветаў, вобраз гераічнага пролетарыята. Там казаліся дзве якасці, якія адрозніваюць нашы працоўныя масы—сказаўся героїзм, які праявіў наш народ пад кіраўніцтвам рабочага класа, калі ён упершыню ў гісторыі прыкладаў дарогу к новаму будучаму, новаму ладу, і сказала **найвялікшая аргументацыя**, без якой гэты героїзм адарваўся-б ад зямлі, быў-бы безгрунтоўным, без якой не маглі быць створаны ўсе гэтыя вялікія справы.

НАПІШАМ ТВОРЫ,

ВАРТЫЯ НАШАЯ ВЫДАТНАЯ ЭПОХІ.

Гэта мае велізарнае значэнне для мастака, для мастацкай творчасці. Адзін з класікаў, які даўно памёр, але «прысутнічае» на даным з'ездзе, сказаў, што рэалізм, які не бачыць далей кончыка свайго носа, горш усякай шалёнай фантастыкі, **бо ён слеп**.

Прыклад чэлюскінцаў вучыць мастака, што пельга абмяжоўвацца адной фатаграфіяй, пельга абмяжоўвацца знадворным апісаннем падзей. Мастак павінен знайсці тэмы рысы, якія выявілі-б сутнасць з'яў, якія-б паказалі, адкуль вырас чалавек, адкуль узяліся тыя якасці, якія дазволілі тварыць цуды героізма, цуды арганізацыі, якімі захапляўся ўвесь свет.

Тут многа гаварылася аб тым, што наша мастацтва наміна быць багата зместам. Гэта зусім правільна. У нас цяпер ужо няма адкрытых абаронаў фарызма. Праўда, знаходзяцца яшчэ

людзі, якія заклінаюць фарызм, і ў той-жа час працягваюць яго ў сваіх творах або ў крытыцы. Такого роду выпадкі, на жаль, яшчэ бываюць. Але ў барацьбе з безмястоўным мастацтвам, з мастацтвам, якое з'яўляецца адлюстраваннем гніення і распаду буржуазнага свету, мы ўжо атрымалі рашучую перамогу. І наш мастак усведамляе, што ён павінен у сваім творы даць не проста прыгожую разетку, а **даць багаты зместам** твор, які-б натхніў, клікаў і вабіў наперад. Многа здаецца, што мастак шукае тады, калі ён творыць, калі ён стварае свой твор і калі ён усе сілы напружвае для таго, каб вобразы яго твору, кожная думка, кожнае пачуццё, кожнае слова, дайшлі да сэрца чытача. І ў гэтых адносінах А. М. Горкі дае нам прыклад. Яго творы ўсе зроблены так, што іх вельмі добра разумею масавы чытач. Там адточана кожнае слова і кожная фраза, там любоўна зроблены кожны вобраз, і ўсё накіравана да таго, каб гэты твор знайшоў водгук у сэрцы чытача. Імяна да гэтага павінен імкнуцца кожны сапраўдны мастак.

Таварышы, тут выступала многа прадстаўнікоў нашых новых чытачоў. Яны прыходзілі з усіх канцоў нашай савецкай краіны. Яны выходзілі на гэту трыбуну і гаварылі: мы вас, савецкіх пісьменнікаў, любім, мы вас шануем, але мы чакаем ад вас, што вы даёце нам новыя песні, новыя творы, у якіх выліўся-б патак новых пачуццяў і думак. Мы хочам, каб вы пісалі творы, якія-б натхнялі, клікалі наперад, у якіх было-б адлюстравана ўсё наша асяляюча-маляўнічае шматграннае гераічнае жыццё і работа. Яны прыходзілі сюды, на трыбуну з'езда савецкіх пісьменнікаў і звярталі да з'езда савецкіх пісьменнікаў, да лепшых прадстаўнікоў інтэлігенцыі свае надзеі і патрабаванні.

Адказ можа быць толькі адзін: так, мы створым новае мастацтва, мастацтва свабоднага народу. Так, мы створым мастацтва сацыялізма. **(Бурныя апладысменты).**

ПЕРАВЫБАРЫ СОВЕТАЎ

/ ЗАДАЧЫ БОЛЬШЭВІЦКАГА ДРУКУ

«Выбары ў саветы—масавая палітычная кампанія, найшырэйшая агітацыя перамогі сацыялістычнага будаўніцтва. Выбары—магутная зброя арганізацыі мільённых мас рабочых, калгаснікаў і савецкай інтэлігенцыі на далейшую барацьбу за пабудову сацыялізма і ўмацаванне саветаў—органаў дыктатуры пролетарыята». (Са звароту ЦВК СССР аб выбарах у саветы).

Правядзенне гэтай вялікай палітычнай важнай справы ставіць асабліва адказныя задачы перад усёй пролетарскай грамадскасцю, перад усім друкам.

Неравыбары саветаў будуць праходзіць пад лозунгамі барацьбы за паспяховае выкананне планаў другой п'яцігодкі. Вырашэнне гэтых задач праходзіць на ўмовах вострай класовай барацьбы.

Вышыбленыя з каліны «аноншныя» астаткі паміраючых класаў: прамыслоўцы і іх членцы, гандляры і іх прысяпнікі, былыя дваране і паны, кулакі і падкулачнікі, былыя белыя афіцэры і ўрадыкі, былыя паліцэйскія і жандармы, усялякага роду буржуазныя інтэлігенты і навіністычнага толку і ўсе іншыя антысавецкія элементы... распаўсюдзіліся на нашых заводах і фабрыках, на нашых установах і гандлёвых арганізацыях, на прадпрыемствах чыгуначнага і водлага транспарта і галоўным чынам на калгасах і саўгасах. Распаўсюдзіліся і схававаліся яны там, пакінуўшы маску «рабочых» і «сільных» (Сталін).

Прышлі-ж яны туды для таго, каб «наскудзіць і шкідзіць рабочым, калгаснікам, савецкай уладае, партыі. І яны наскудзіць як толькі могуць, дзейнічаючы ціхай сапай».

Супраціўленне класова-варожэга ахвосты будзе правядзена асабліва востра ў часе неравыбораў саветаў. Яны будуць усімі сіламі змянуць пралезці ў саветы для таго, каб тварыць там сваю варожую справу.

У гэтых умовах выключна адказныя задачы стаяць перад друкам.

Друк у бягучую неравыбарчую галасавую лавіну праявіць асаблівую аж-

тыўнасць і аператыўнасць як у асвятленні падрыхтоўкі да неравыбораў і самай неравыбарчай кампаніі, так і ў разгорнутым сацыялістычнага саабодства выбаршчыкаў на паспяховае выкананне вытворчых планаў, на выкарыстанне абавязальстваў перад дзяржавай.

Выбарчая кампанія гэтага года павінна быць праведзена такім парадкам, каб саветы яшчэ больш і лепш кіравалі ўзрослым гаспадарчым і культурным жыццём. Дасягнуць-жа гэтага можна толькі выключна пры ўмове пагаднення ўдзелу выбаршчыкаў у неравыборах саветаў, шырока разгарнуўшы крытыку і самакрытыку.

Цяпер як якой востра стаяць пытанне аб падборы ў саветы людзей падрыхтаваных палітычна, здольных працаваць і кіраваць гаспадарчым і культурным. Нельга кіраваць прадпрыемствам, не ведаючы вытворчасці, таксама як нельга правільна кіраваць і калгасамі, не ведаючы сельскай гаспадаркі.

Падбор кадраў і барацьба з цяжучасцю сярод работнікаў саветаў набылае зараз асабліва важнае значэнне. Да гэтага часу ў падзе саветаў наглядаюцца факты вельмі частай змены асноўных работнікаў. У 1933 годзе, напрыклад, на БССР за год змянілася 60,4 проц. усіх старшын сельсаветаў і каля 50 проц. сакратароў.

Усё гэта адбываецца з прычыны таго, што падбору кадраў на многіх месцах яшчэ не надаецца належная ўвага.

Прыкмы ў рабоце саветаў некаторыя кіраўнікі тлумачаць тым, нібы не хане работнікаў. На 17 з'ездзе ВКП(б) тав. Кагановіч даў жорсткі адпор на доўгім настрояч. «Калі гавораць, што ў нас няма людзей,—заявіў тав. Кагановіч,—гэта няправільна. Людзі ёсць і талентавыя людзі, трэба ўмець іх вылучаць, падняць, наставіць на належнае месца. Трэба ўмець на-сапраўднаму імі кіраваць».

Указанне тав. Кагановіча мае асабліва важнае значэнне пры неравыборах саветаў.

Гэтым аглядам і правёркай у першую чарту павінен заняцца друк. На старонках раённых газет, нуматтыражаных на сценных газет трэба шырока паказаць пралетарскай грамадскасці, выбарнікам не толькі як працаваў совет ці яго асобнае звяно, секцыя, дэпутацкая група, але як працаваў у наасобку кожны член совета, як ён выконваў наваз выбарніцкай і на справе ажыццяўляў дырэктывы партыі.

Трэба зараз-жа разгарнуць шырокую пралетарскую крытыку і самакрытыку работы советаў і кожнага яго члена ў наасобку. Трэба паказаць выбарніцкай як совет арганізаваў сацыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва, як ён змагаўся за выкаванне профінанса, за паліпавенне якасці прадукцыі, паліпавенне гарадской гаспадаркі і жыллёвага будаўніцтва, за паліпавенне культуры-бытавога абслугоўвання працоўных.

На вёсцы друк павінен паказаць, як советы змагаюцца за своєчаснае і поўнае выкананне калгасніцкіх і працоўных аднаасобніцкіх сваіх абавязанстваў перад дзяржавай, за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў і за далейшую калектывізацыю.

На старонках газет трэба шырока разгараць абмен вопытам работы.

Даць слова ў газеце лепшаму старшынці, сакратару, члену совета. Няхай іны самі раскажуць выбарніцкай аб тым, як совет змагаўся за ажыццяўленне дырэктыв партыі, якія формы і метад прымяняў для таго, каб вывесці свой раён, сельсовет у перадавыя.

Да апошняга часу раёныя газеты не аддавалі патрэбнай увагі сельскім советам. Мы прыгледзелі раёныя газеты «Калектывіст» (Уваравічы), «Калгасны спат» (Бэмарыні), «Калгасны сцяг» (Чавусы), «Калгасная праўда» (Гарадок). Ні ў адной з гэтых газет мы не знайшлі разгорнутых матэрыялаў аб рабоце советаў.

Мала гэтага, ні адна з указаных газет нават не ўключылася ў паход імя VII з'езда советаў.

Ёсць факты і іншага парадку. Некаторыя раёныя газеты на словах уключыліся ў паход імя VII з'езда, надрукавалі самаабавязальствы асобных сельсоветаў і калгасаў і на гэтых супакоіліся. Мала прыняць добрае абавязальства. Трэба прасачыць, каб гэта абавязальства было выканана. Галоўнае — правёрка выканання.

Справаздачна-нераныварная камісія советаў яшчэ больш узмацніла палітычную актыўнасць і энтузіязм шырокіх працоўных мас на барацьбу за поўнае і распрацаванае выкананне праграмы другога года другой пяцігодкі.

ПАБУДУЕМ ЗВЯНО АГІТСАМАЛЁТАУ ІМЯ III З'ЕЗДА РАБСЕЛЬКОРАУ БССР

Набліжаецца III ўсебеларускі з'езд рабселькораў. Гэты з'езд будзе мець вялізнае значэнне ў далейшым росце і ўмацаванні ўсяго рабселькорскага руху і друку БССР. Задача кожнай газеты, кожнага рабселькора-ўдзельніка — як мага лепш падрыхтавацца да з'езда, адзначыць падрыхтоўку да з'езда новымі вытворчымі перамогамі.

31 жніўня Барысаў наведаў агітсамалёт агітблёту, арганізаванага рэдакцыяй журналу «Большэвіцкі друк» і менскім аэраклубам. Прабыццё агітсамалёта ў горадзе выклікала вялікі энтузіязм у масах рабкораў прадпрыемстваў, узмацніла падрыхтоўку да рабселькорскага з'езда.

У адзінку надыходзячага з'езда рабселькораў і першага агітблёту, арганізаванага журналом «Большэвіцкі друк», прапануем пачаць збор сродкаў на пабудову звяна агітсамалётаў імя III з'езда рабселькораў БССР. Сярод рабселькораў і працоўных горада і раёна мы пачалі ўжо збор сродкаў. Выклікаем паследаваць нашаму прыкладу ўсе цэнтральныя, раёныя, фабрычна-заводскія і папятадзельскія газеты БССР.

Рэдакцыі барысаўскіх газет: «БОЛЬШЭВІК БАРЫСАЎШЧЫНЫ», «Чырвоны Бярэзінец», «ГУУА», «УДАРНІК», «ЗА ЛЕС».

ПАКУЛЬ У РЕДАКЦІЮ НЕ ПАСТУПІЦЬ ЗВОДКА...

«ЗА БОЛЬШЕВІЦЬКІЯ ТЕМПИ» — орган Веткаўскага РК КП(б)Б і
РВК; «Чырвоны Сцяг» — Орган Чырвонапольскага РК КП(б)Б і
РВК; «СТАЛІНСКІ ПРЫЗЫВ» — орган Касцюковіцкага РК КП(б)Б

У рэдакцыі нягласна прынялі рашэнне: ні слова не пісаць аб ходзе мясапаставак па раёну. Што прымусіла рэдактара прыняць такое, па меншай меры незразумелае рашэнне?

Нам дакладна вядомы два факты. На-першае, Веткаўскі раён увесь час ганебна зрывае мясапастаўкі. На-другое, раённая газета «За большевіцкія темпы» і не адказны рэдактар тав. Длугашэўскі па меры сваіх сіл і магчымасцей стараюцца ўтэйць адставанне раёна па мясапастаўках. Рэдакцыя рашыла быць да канца паслядоўнай: ні слова аб ходзе мясапаставак у раёне.

24 верасня публікуюцца пастанова бюро ЦК КП(б)Б аб мясапастаўках і адпаведны мясца Лёнінграду. Цэнтральны Камітэт адзначае, што рад раёнаў ігнаруюць рашэнні пленумаў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б аб мясапастаўках, не разумеюць, што мясапастаўка такая-ж важная справа, як і хлебапастаўка.

«...рад раёнаў: Лёзненскі, Бешанковіцкі, ВЕТКАЎСКІ, Хойніцкі і інш. прадаўжаюць займацца адліскай, славаеснай дэкларацыяй, закліканнем замест большевіцкай арганізацыі справы мясапаставак».

У рэзультата кварталны план выканан на 64,2 проц., а такіх раёнаў, як Лёзненскі, Бешанковіцкі, Веткаўскі выканалі 21—31 проц., па сутнасці справы сарваўшы выкананне кварталнага плана па раёну».

Веткаўская газета перадрукавала пастанову бюро ЦК у нумары за 28 ве-

расня. Якія-ж выпадкі робіць газета? Такія, як і раней: ні слова не пісаць аб ходзе мясапаставак па раёну.

За гэтым нумарам выходзяць чарговыя тры нумары веткаўскай газеты. Але зноў — літаральна ні радка аб мясапастаўках. Усё тое-ж непарушанае маўчанне. Якая ганебнейшая, палітычная блізарукасць!

Каму па руку такія пазіцыі веткаўскай газеты? Адказ можа быць толькі адзін. Газета адкрыта патурае сабатажнікам мясапаставак.

Урок веткаўскай газеты павінен ўлічыць увесь друк БССР. Мясапастаўкі — адна з важнейшых гаспадарча-палітычных задач. Кожная газета павінна правіць максімум апаратыўнасці і энергічнасці, разгарнуць найшырэйшую масава-растлумачальную работу, настойліва дабівацца, каб кожны калгас, калгаснік і адпаведнік поўнаццо і ў тэрмін выканалі свае абавязальнасці перад дзяржавай па мясапастаўках.

Газета «За большевіцкія темпы» не а'яўляецца выключэннем. Недаацэнка мясапаставак уласціва і раду іншых газет. Рэдакцыі гэтых газет усё яшчэ не ўяснілі выключнага гаспадарча-палітычнага значэння мясапаставак.

Конкрэтная справа часта надмяняецца шуміхай, згульнымі разважаннямі, дэкларатывнасцю. Многія газеты ўспя-

чваюць пра мясапастаўкі тэма ў сувязі з чарговай зводкай.

Гэтым зводка. Ачытаючы сінтэзуючы прарыве Рэдакцыя змяніла невяжучую думку, пабудаваную на прынцыпу агульных разважанняў: «выканаць план», «мабілізаваць усе сілы» і т.д. і т.д. Потым пакуль у рэдакцыю не паступіць чарговая зводка, газета маўчыць.

Імяна так робіць, напрыклад тага «Чырвоны сцяг» (Чырвонопольскі раён).

Чырвонопольскі сур'ёзна адказа на выкананню плана мясапаставы. Раённы газета не ўтойнае, што мясапастаўкі пратэстаў зусім неадназначныя.

«За ганебныя тэмпы выканання ты: Кажмякінскі, Н.-Елькянскі, Гарэ-квартальнага плана паставы мяса наш раён занесен у пін зрышчыкаў мяса-паставы. Гэта зусім заслужана».

Далей газета называе паставы сель-советы.

«Значына зрываюць план сельсо-веты: Кажмякінскі, Н.-Елькянскі, Гарэ-зінскі, Беразінскі, Сабалеўскі, Мхі-ніцкі...»

Праз пяць дён, 18 верасня, рэдак-цыя змяняе чарговую зводку аб ходзе мясапаставы па раён і рэдакцыйныя каментарыі. Фігуруюць тая-ж самыя сельсоветы.

«Па разду сельсоветаў не паступілі ні аднаго кіла — па Кажмякінскаму, Н.-Елькянскаму, Гарэзінскаму, Сабалеўскаму, Мхініцкаму і Гарэзінскаму».

І так кожны раз. Зводка, сёння на больш адстаючых сельсоветах і тым-кі агульных заклікаў. Усе тыя-ж зменныя карціны. Ні адной сабатаж-нак на прамішлі, вы-крыць канкрэтны і прычыны адстава-ня, дабіцца, каб...

30 верасня газета, сінтэзуючы аб зрыве квартальнага плана мясапаставы (ні адзін сабатажнік не выкрываецца, прыводзяцца толькі дробныя неапра-каты адстаючых сельсоветах), за-

«Для таго, каб пакрыць недабор па мясапастаўках і забяспечыць своеча-свое выкананне плана мясапаставы у ІУ квартале 1934 года, трэба пакон-чыць з эпартуністычнымі разважаннямі самацёкам, ператварыць задачу свое-часовага выканання плана мясапаставы у першачарговую задачу ўсёй партарганізацыі, сельсоветаў, калгасаў, комсамола пад знакам таго, што выка-нанне плана мясапаставы ёсць справа ўсёй працоўнай грамадскасці раёна, бо выкананне абавязковых паставы мяса ёсць закон, выкананне яго аб-вязкова...»

Што не скоры паставы кропку рэ-дакцыя чырвонопольскай газеты. Зага-варыўся ён, не разумеючы, што наўрад-ці зноў ёсць хоць адзін чытач, у якога не было б да канца драч-таць падобную ф...

Як толькі справа даходзіць да фак-таў, трэба называць жывых...

Як з зрышчыкамі, так і з тымі, хто сваімі паставымі адносінамі да зрышчыкаў дапамагае ім зрываць мясапаставы, павінна быць ёсць самая рашучая барацьба».

...барацьба... сабатажні-кам мясапаставы ні гарача, ні холад...

Касцюковіцкая газета «Сталінскі прызыў» не ў прыклад чырвоно-польскай газеце, гаворыць толькі пра факты, збо, як выражаецца сама рэдак-цыя, пра «карэні сабатажа».

Рэдакцыя прымяняе правільны мета-д: яна змяняе матэрыялы па аднаму

сельсовету, у яких дасяцца пошны
успрунтацшы канкрэтнымі фак-
тамі. Дасяцца злучэння няцатны
з катары кулацкага сабатажа.

Бярэм замітку «Вось дзе карэнні
сабатажа» («Сталінскі прызыў» за
4 жніўня). Гутарка ідзе пра Прусінскі
сельсовет. Газета нікажэе, чаму сель-
совет выкаваў кватэльны план толькі
на 10 проц., хто сабатае мясадачу, хто
з'яўляецца злочным няцатчыкам і т. д.

Што-ж дасяе? На жаль, нічога. Далей
праходзіць тыдзень, другі, трэці, месяц
а газета маўчыць, нібы ў рот вяды на-
браўшы. Праз месяц паўтара змяшчаец-
ца новая зямка, але гэтак са іншым
сельсавеце. Затым — тое-ж доўгае маў-

з'яўляецца, што касцюко-
вае галіны п'юста не мае ніякага
злучэння са злочнымі прынцыпамі апе-
ратывнасці ў д.

Не так трэба змагацца за выкананне
плана мясадачавак. Задача ў тым, каб
штодзённая і аператыўна асвятлялі
мясаставак, пераносіць вольны пера-
дачы ў адпаведны сельсоветы і кат-
тасы, не толькі рашуча выкрываць са-
батажніцкаў, але і дабівацца, каб кожны
злочны няцатчык ошу прыцінут да
судовай адпавядаці, сачыць, каб мяса-
дачавы аддзел на дасярых настаўках
было самай высокай якасці.

ЛЕС АДНЭІ ДЭКЛАРАЦЫІ

Орган Ленельскага РК КК(б)Б
«КАЛГАСНАЯ ПРАУДА»

Што было-б, калі-б мы прад'явілі де-
спельскан факт. Дасяе... чанне
у тым, што яна зусім не амаецца за
выкананне планаў пугледоўчы. Ра-
дактар «Калгаснай праўды» тав. Бароў-
скі стаў-бы рашуча і зусім законна пра-
гэстаўць. Што і... прэчныя асця-
важэнні? Спрадвеску ў Ленелі не дасяе
зусім пугель.

Вы правы, тав. Бароўскі, зусім п...
м. Вуталь у Ленельскім раёне не дасяе
бываюць. Дасяе ў такім выпадку на
гутарых аб тым, чым у Ленелі, калі не
займаюцца, то павінны займацца, на
прыклад, аб жыжыладоўч.

Прагэдаем нумар за нумарам
скай газеты. Жыжыладоўч у ёй адта-
на столькі-ж увагі, колькі, скажам, пы-
танням... асцяважэнні. Праўда, аб ада-
бычы вуталью газета зусім нічога не пі-
ша, але і аб жыжыладоўч яна піша не
на многа болей.

Да жніўня «Калгаснай праўды» на-
таіннымі жыжыладоўч зусім не займ-
лася. Нельга-ж браць пат увягу тое,
што калі-ні-калі, агай раз у два-тры
месяцы, на старонках «К...» на праў-
ды з'яўлялася замітка пра тую ці ін-
шую калгасную таварную ферму.

Але вось у жніўні рэзакцыя загавары-
ла. І як! Поўным голасам, прад у

нам самазрыгавкай. У нумары за 2 жніў-
ня змяшчае... «Кулакі на
фермах Ленельшчыны». Ужэ сам
дасяе... у чым спра...

На фермы асцяважэнні...
ты... разбураліць фермы. У...
забой цялят, рабінны...
не... асцяважэнні. Аб усім гэ-
тым гаворыць...

Але... мы вышлі...
ча. Арыкул гэты...
рошты рэзакцыя дасяе... газеты
Ленельскай газета маўчала б і калі-
...
«Кулакі на фермах

На...
дасяе ад свайго дасяе...
настаўках МРС...
«Звязды» «Совоєчасны...
нымі», што з гэтым чаму...
узацца «за штодзённае кіраванне
фермамі», расгарнуць «спраўдзную ба-
рацьбу за кармовую базу».

Гэтая дэкларацыя была зроблена 2
жніўня.

Часам спраў. Часам тыдзень, тры
трэці. Перагортваем 22 нумары «Кал-
гаснай праўды»...
2 жніўня і да 1 верасня. На...
Тое-ж маўчанне, што і ў лютым. Тая-ж
дэкларацыя...
Гэтым...

Ні слова а́б тым, як рашиння аста-
зці вистра́жують дитинчячі пам'я-
ті. Ні слова а́б тым, що ро́битъ ріс-
ня а́рмізації, ка́з за́бязпечує
ту́ і цю́лю змо́гу змѣне

Балгаанай нурууд. Балгаанай нурууд нь Балгаанай нуруудын дунд нь байрладаг. Балгаанай нурууд нь Балгаанай нуруудын дунд нь байрладаг. Балгаанай нурууд нь Балгаанай нуруудын дунд нь байрладаг.

Вось і ўсе, што ёсць газета. Дзяліць
традыцыйнае маўчашча. У гэтым
«Кампашай» праўды няма, няма
ўсіх жаўцёвых пытанню жыццядару
і, як ад новай дружэскай
дадзі сям'і

Что звали рожавшая «Далгасин»
 «Уш» после гонимых нападений
 Истину бичу ЦБ

«ПРИМЕЖНЫ КАЛГАСНИК».

Детям 1-го класса, 2-го класса, 3-го класса
подарю. А детям 4-го класса
дети 1-го класса подарят

...на 1.1 во-
Гале
...а 7.
...ад
...акты на
х бири на
...было неаб
...доставке гв-
...ишла сиб Лене ...ж аяблва ад-
...раши

Тотчас же введены значительные изменения в организацию на территории 1-го и 2-го патронку. У некачественных животных устраняются факты, связанные с их содержанием, в том числе и в их формах. В на территории 1-го и 2-го патронку, что способствует повышению их продуктивности, как за счет улучшения организации, так и за счет улучшения условий содержания.

Назва ж газети п. бачиць, што !
 а не ден перади што да і ка
 і на рішну падыта са сця
 ошу толь. 13.8 іроц. ішну. Бачиць
 іроц. о ях м. іроц. вышан
 а заты. назва іванай у самой
 газеце

Перапежаванне ільну — удар па якасці. Прауленне капгаса «Першамаіск» з гэтым зусім не лічыцца. Больш шасці тыдняў лен ляжыць на сцелішчы, а паднята толькі тры гз. Значная частка ільну гніе».

11

прод. ільну. Таке-ж становинча і §
кагасе «Червоноє Зарачча». І та-
радацьця газеты «Приможны калпасы
юора і тае, што ў рэчце ст...
сур'езная пагроза урадзіаю ільну, што
значная частка ільну пераляжае на
д... ільну.

Граба было з нумара § нумар уман-
няць барацьбу за недаданы патём
усёго ільну, за перапынкую і высо-
какасную апрацоўку і

укіра. Ёны больш што...
дача ільну ў рэчце...
нездавальняюча. На і част...

а анау план з'ява ільновалася толь-
кі на 0.5 проц. План на трасце...
най усё на 8.9 проц. Змалі сам
горныя паказальнікі на ільно-апрацо-
вочых раснах.

Але ўжо з наступнага нумара, не
спадзяваў на такія ганебныя...
строі газетны рэжа мін енца. Ацёра
паче... ільну перапынкую на чац-
вёртую старонку і азначылі ў ку-
ту для падверткі («Приможны калпа-
шкі» за 30 верасі).

У ацёра змяшчаюцца пяць некаль-
кіх заміткаў. Значна выдзяляюцца...
ны рэгістратарскі тон. Там...
раншуча выдзяляюцца... ільно-
апрацоўчы. Газета...
вышэй размяшчаюцца.

«Брыгада ірпічонка (гутарна ідзе
аб Зарачанскім напгасе) недадзільнаго
важнасці забеспячэння сацыялістыч-
нымі прамысловасці ільнопрадуцыямі

Брыгада ірпічонка абавязана адань
25 цэнтнераў трасцы. Інша, аднак, і
даступна ні апаго кіданіама. Якая-ж
гут недаацэнка? Справа ідзе пра ябны
сабат-ж абавязанасціаў перад дэар-
жавай.

Або ўзніць замітку аб Гаразвецкім
сельсавеце. Гэты сельсавет увесі

...плацецца у хвасце па выканан-
ню гаспадарча-патрычных кампані.

...План падему ільну са сцелішч вы-
канан толькі на 25 проц.

...У калгасе «Номінтарні» апрацоўна
ільну пушчана на самацэн. Лен пера-
ляжае».

Далей перадаюцца апажычкія
факты. Якая-ж вывады робіць «Пры-
можны калгаснік»? А вось паслухайце:
«Своечасовая апрацоўка ільну — го-

дача патрычнай важнасці, і за не вы-
кананне павінен кожны змагашчык».

У своечасовая і поўная з'ява в...
апрацоўкі ільну хіба не з'яв...
... ільну.

П... ільну перадаю-
чы апрацоўныя факты значнага пса-
мні ільну. Замежывацца ў якіхці вы-
вадаў толькі агульная фраза? Хіба так
... ільну, хто зацывае апра-
... ільну, хто сваяма да-
пускае некалькіх урадзіаю? Як бачыце,
апрацоўка ў тасце да канца апра-
... да. А ўсім патрычкі і ні пра ка-
...

Наперад, да
... ільну.
... ільну гаворыцца толькі
... ільну абзацы. У той
час, як Ушачы ганебна адсталі і па апра-
цоўцы, і па з'явы ільну радацьця.
... ільну апрацоўка ма-
... ільну толькі агульная агуль-
ная фраза з нікчэмным памёкым па-
... ільну.

«Не усё добра ў нас з апрацоўнай і
апрацоўкамі ільну».

У наступным нумары—такое-ж ста-
новинча. Некалькі заміткаў аб апрацоў-
цы ільну. Нема чы...
... ільну-апрацоўкі былі занесены да і-
... ільну і апрацоўкі, сапраўд...
пераданы апрацоўкі і апрацоўкі ільну. Ня-
... ільну, па ільну-апрацоўкі былі
несены найбольш адстаючыя сельсаве-
ты і калгасы. Нема ні слова аб рабоце
рабінных арганізацый, аб тым, што ільну
апрацоўкі, каб забяспечыць своечасовую
апрацоўку выкаванне плана ільновалася,

Газета не наказвае арганізацыі пра-
цоўных працэсах апрацоўкі
апрацоўкі за высокую ільновалася
... ільну ільновалася ільновалася удар-
... ільну ільновалася ільновалася ільновалася
... ільну ільновалася ільновалася ільновалася

«Лён—гэта наша золата, сырца для
прамысловасці. Наш савецкі лён паві-
нен быць лепшым у свеце. Такі по-
зунг напгаснікаў-ударнікаў. Лён з
плошчы 98 гектараў быў своечасова
выцераблен, абмалочан і разослан.

На сёнешні дзень увесь лён паднят
са сцелішч і разгорнуты ручна апра-

15216

ГЛАВНОЕ ЗАДАНИЕ АКАДЕМИИ ПЕРВОЕ

[illegible]

1871

WITNESSES: JAMES M. HARRIS, JR., and JAMES M. HARRIS, JR.

(попытки) и т.д.

11 May 1973

RENTAL ...

11. 12. 1941. 9. 11. 1941. 1

На підставі робочих тільки з'явля...

22-173 ЖЕН. (17.1) ВУЛНУ ЧАКРА

ры «Заветы отцов» Томинъ.

1944

000 ПРОИЗВЕД. Уд. 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 104

Направлений из зим
перелеты птиц кутай
тыбула мы даю тебе мой, иже

У сваёй адозве да ўсіх рабочых дзе
ваапрацоўчай прамысловасці БССР і
усей прамысловасці Бабрунскага раона
агульнакамбінаткі апет знатных лю-
дзей, старых кадраў і найбольшых удар-
нікаў з усёй рашучасцю, большэвц-
кай настойлівасцю патрабаваў ад проф-
саюзаў, партыйнага і гаспадарчага
кіравання з усёй турэчасцю падый-
сці да справы падрыхтоўкі камбінат-
на і рабочага інтэлекта да змыс.

Уб тым. ял. выданаго
заключена отъ нати должносте рабочему.
всего 37 штук. 1 штука за 1-ю в
машину

«14 верасня прэзідыум ЦСПСБ слу-
хае даклад камітэта аб падрыхтоўцы
да зimy. Пастаноўна дакладу на прэ-
зідыуме вынікіна неадвельняючым
ходам падрыхтоўкі да зimy па камі-
тату».

IT WILL BE SEEN

Мала таю, яка сесія поминала
явись, що ремонт інтернауї фібл
уча да 1-га вересня не скончал. Занні
у сувязі з істим сарванн

«ЧЕРВОНАЯ АКУЛЯРНИЦА»

Орган парткома і факультетський акуплярний факультет

ДБАВЯЗАЦЕЛЪСТВИ І СПРАВЫ

«ЧЫРВОНАЯ АКУЛЯРНИЦА»

Орган парткома і факультетський акуплярний факультет

3 лісьня «Чырвоныя акулярыіца» па-
друкавала артыкул Мацэвіча і Нарцід-
ка «Праца і пташны» і павярэла
гачоў: «Праца ў наступным нумары
Бярэч наступны нумар за 11 лісьня».
На другой старонцы па паштэйсах «Ма-
цэвіч і Нарцідка» мы пазнаем працяг
артыкула, але ўжо пад загалоўкам
«Канструючы праца». Пад артыкулам
зноў: «Праца ў наступным нумары

15

АРТКУЛЫ

Юр. ТАКАРЧУК

РАЗГОРНЕМ КАНТРОЛЬНУЮ РАБОТУ ДРУГУ РАЗАМ З ПРОФСАЮЗАМИ, КОМСАМОЛАМ І „ЛЁГКАЙ КАВАЛЕРЫЯЙ“

Тав. А. М. Кагановіч, член ЦК ВКП(б), даў сваю праграму кантролю за якасцю працы профсаю-

Тав. Кагановіч падкрэсліў, што кантрольная работа прафесіянальных саюзаў, яго «лёгкай кавалерыяй» і другу неадлучная частка ўсяго кантролю. Нельга пасляхова правяраць выкананне рашэнняў Цэнтральнага Камітэта партыі і ўрада без прыцягнення да гэтай работы шырокай савецкай грамадскасці.

Тав. А. М. Кагановіч асабліва падкрэсліў, што кантроль за якасцю працы павінен быць шырокім і глыбокім.

Асабліва месца ў гэтым кантролі займае праца ў такіх арганізацыях, як профсаюзы, комсомол, друку — павольна, але пастаянна павялічваецца частка і якасць тэжэрэў шырокага спецыяльнага.

Гэта і культурнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання.

Гэта і сацыяльнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання, і сацыяльнага абслугоўвання.

Асабліва рэчэння і фабрычна-заводскія газеты БССР павінны быць такімі, якія дапамагаюць у справе.

Разам з профсаюзнай арганізацыяй, з рабкорамі і селькорамі.

Зроблен, праўда, толькі пачатак, але важна тое, што гэтыя газеты прыняты на справу ўзяліся за работу на масаваму кантролю, за выкарыстанне дач, пастаўленых тав. А. М. Кагановічам.

Мы ўжо асвятлялі вонкіт работы

«Большэвіка Барысаўшчыны». Гэтыя газеты павінны быць такімі, якія дапамагаюць у справе. Гэтыя газеты павінны быць такімі, якія дапамагаюць у справе. Гэтыя газеты павінны быць такімі, якія дапамагаюць у справе.

Асабліва трэба адзначыць, правядзеў рэдакцыйную работу на барацьбе з сацыяльным і амерыканцам сацыя-

Разам з арганізацыяй менавіта ў гэтым прку работы ОРСаў, ЗРК, мар-

У гэтым прку работы ОРСаў, ЗРК, мар-

настроены ўдзел профсаюзы, комсомол, рабкоры, «лёгкая кавалерыя». Былі вы-

сны факты значнага ановж-мерання спецыяльна, факты карупцыі сацыяльнай асветы і а-

Нотым былі арганізацыі, і працы, і жывы, істны адукацыйны, і жывы, істны адукацыйны, і жывы, істны адукацыйны.

і жывы, істны адукацыйны, і жывы, істны адукацыйны, і жывы, істны адукацыйны.

і жывы, істны адукацыйны, і жывы, істны адукацыйны, і жывы, істны адукацыйны.

Асабліва ўважліва работы «Большэвіка Барысаўшчыны» на павольна-заводскія за-

І ў гэтай вялікай важнасці справе павінны быць такімі, якія дапамагаюць у справе.

На гэтых павольна-заводскія за-

кантролю, комсомоль-кавалерысты». Пры іх да-

выявілі, як завод, фабрыка рыхтуюцца да зimy, што робяць фабрычна-заводскія арганізацыі, каб за-

абеспечыць якасць, каб рамонты апарату, рамонты апарату, рамонты апарату, рамонты апарату.

рамонты апарату, рамонты апарату, рамонты апарату, рамонты апарату.

Мы не забываем, што павольна-заводскія за-

великі суворі, а не тільки в них, але й на яшче з усім глаго дапамагае ня-
вочу друку, недавальничча хіж рабо-
тай фабрычна-пачаткіх газет. Але
хіж-ж «Большік Барысаўшчыны»
взяўся за справу, дабіўся ўжо нека-
рых поспехаў, валадзівае работу на ма-
савым кантролю разам з профсаюзна-
мі, комсамольскімі арганізацыямі і «лёг-
кай кавалерыяй». Гэтага яшче нельга
сказаць, за рэжым выключэннем, пра ін-
тэрв'ю Рагозі.

Тав. Кагановіч у сваёй прамоўе в
плехуе Камісії партыйнага кантроля
адзначыў турэнія недахопы ў рабоне
друку. Элементы сенсацийнасці, па
іменню глыбока ўваходзяць у сутнасць
справы, ігнараваўне рабонаўскіх матэ-
рыялаў яшча маюць месца ў рабоне га-
зет

«Ва ўсёй нашай кантрольнай рабоне
мы ўсе, у тым ліку і наш друк, павінны
памітаць адно: наці ішоўшы за справу:
яе выкажвай з сенсацийні. Нам не пат-
раім пустых сенсацийні ні ў рабоне
кантрольнай партыйнага органа, ні ў
рабоне профсаюзаў, ні ў рабоне комса-
мольскі і «лёгкай кавалерыі», ні ў газеце
Не сенсация кантроль, а факты, іх ра-
бор і выпраўленне. Вылучай справу глы-
бока».

Гэта ўказанне тав. Кагановіча
на прерда ўлучыць кожная газета.

Галоўнае — моцна звязанца з проф-
саюзнамі, в комсамольскі і «лёгкай кавал-
ерыяй» і разам з рабселькорамі разгор-
нуць сістэматычную работу на маса-
вым кантролю. Глыбока ўваходзяць
важную дэталі справы дабіваючы
вышарпанага выпраўлення
уважана пытання.

«Ва ўсёй нашай рабоне заўважана і
зета павінна ўчыць цесна звязанца з
кантралёрамі і разам з імі кантралёрамі
работу выведскіх арганізацый, прамацаў
выкажванне дырэктыву партыі і ўрада».

Трэба павырыць і ўзмацніць рабсель-
корскі актыў, выхоўваць рабсель-
корскіх, прыцягваць іх па пенавядзенай ра-
боты ў газеце. «Рабкоры павінны ра-
біць газету» (Л. М. Кагановіч).

Але і на гэнепці дзень у нас яшче
ёць змала рэакцый, якія больш да-
таруюць аб рабоне з рабкорамі і селько-

рамі, в пісьмах працоўных, чым пра-
тычна на справе арганізуюць рабсель-
корскі дапамагаюць ім, кривоць і выхоў-
ваюць іх

У мінулым нумары журналу мы змя-
сцілі матэрыял по савецкім паводу
на прадпрыемствах ініцыятыўна
мобіліта. 25 цёмных і змрочных газет
выходзіць на камбінаце. Але хто іх ро-
біць? Рабкоры рабоні выдзекты? Не
рабкоры і не рабоні, рабонік друкава-
нага камбіната. Рабкорскі цеха
на газет дэпартамент ў ініцыятыўна
мобіліта. Але дэпартамент дэпартамент
на газет камбіната. На газет камбіната
заметак прыняць дэпартамент матэрыя-
лаў рэзых пачаў і змен выдзекты
Няма матэрыялаў — газеті тымсам
выдзекты і рабоні гэта проста: шат
на газет камбіната адны і тыя-ж матэрыя-
лаў і тыя-ж матэрыялы гэтых па-
хаваных і смечных газет. Мы маем тут
смак а неапатчынальным скажонным
матэрыялаў, шынаў нязалега друку.

Гэтыя газетная рабоні
на газет камбіната. Аб іной рабоне
на газет камбіната можа таварыш
на газет камбіната, а ці газеті адарвані
на газет камбіната, а ці рабоніх хіж?

З такімі фактамі — а яны ў той ці
іншай ступені ёсць і на многіх ін-
ных прадпрыемствах, рабоніх
на газет камбіната. Кожная ра-
боніх абавязана штодзеньна дапамагаць
рабселькорам, вучыць і выхоўваць іх,
апірацца на іх, прыцягнуць рабселькору
на непасрэднай і сістэматычнай работы
ў газеце. Але гэта задча неадлучна ад
пагоў важнейшай задачы — паставіць
у цэнтр усёй увагі пісьмы рабоніх, кал-
гаснікаў, працоўных, дабіцца найхут-
чэйшага і поўнага рэагавання на кож-
ную заметку рабкору, на кожнае пісьмо.

Перабудова профсаюзаў, іх рабоніх
ненне, што заўважана ініцыятыўна на аснове
рабоніх апазіцыі пленума ВЛКСМ
на газет камбіната ролю кантрольнай
работы, таюць яшче большыя матэ-
рыялы для шырокага разгорвання
галоўнай работы профсаюзаў і друку

Але, як і ўсё, БССР, а ўжо ў
Амскім-жа барышчу за аднаго, а ў
на газет камбіната тав. Кагановіч
на газет камбіната і разгорнем кантрольную ра-
боту друку разам з профсаюзнамі, комса-
мольскі і «лёгкай кавалерыяй», умяшлім
на газет камбіната рабоніх

СПРАВА УСЯГО ДРУКУ, УСІХ РАБСЕЛЬНОРАУ

• [К] а [т] е [р] и [а] т [е] р [и] а [н] д [о] б [р] о
• с [т] а [в] л [я] ю [т] с [я] п [р] и [ч] и [н] а м [и]
• П [р] и [ч] и [н] а м [и] н [е] с [т] а [в] л [я] ю [т] с [я]
супакоенасц

Необходна пам'ятка
з являюща прат

арг[у]м[ен]т[а]ції

Будова

Синтаксис

[illegible]

И, следовательно, газ — не Р-элемент, а элемент связи, образующий ковалентные связи с атомами кальция и углерода.

[illegible]

Вот и он — **Маяк**
Комуны» **Левин**
 3 20-га востані

1970-1971	1972-1973	1974-1975	1976-1977	1978-1979
1979-1980	1980-1981	1981-1982	1982-1983	1983-1984
1984-1985	1985-1986	1986-1987	1987-1988	1988-1989
1989-1990	1990-1991	1991-1992	1992-1993	1993-1994
1994-1995	1995-1996	1996-1997	1997-1998	1998-1999
1999-2000	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004
2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029
2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034
2034-2035	2035-2036	2036-2037	2037-2038	2038-2039
2039-2040	2040-2041	2041-2042	2042-2043	2043-2044
2044-2045	2045-2046	2046-2047	2047-2048	2048-2049
2049-2050	2050-2051	2051-2052	2052-2053	2053-2054
2054-2055	2055-2056	2056-2057	2057-2058	2058-2059
2059-2060	2060-2061	2061-2062	2062-2063	2063-2064
2064-2065	2065-2066	2066-2067	2067-2068	2068-2069
2069-2070	2070-2071	2071-2072	2072-2073	2073-2074
2074-2075	2075-2076	2076-2077	2077-2078	2078-2079
2079-2080	2080-2081	2081-2082	2082-2083	2083-2084
2084-2085	2085-2086	2086-2087	2087-2088	2088-2089
2089-2090	2090-2091	2091-2092	2092-2093	2093-2094
2094-2095	2095-2096	2096-2097	2097-2098	2098-2099
2099-2100	2100-2101	2101-2102	2102-2103	2103-2104
2104-2105	2105-2106	2106-2107	2107-2108	2108-2109
2109-2110	2110-2111	2111-2112	2112-2113	2113-2114
2114-2115	2115-2116	2116-2117	2117-2118	2118-2119
2119-2120	2120-2121	2121-2122	2122-2123	2123-2124
2124-2125	2125-2126	2126-2127	2127-2128	2128-2129
2129-2130	2130-2131	2131-2132	2132-2133	2133-2134
2134-2135	2135-2136	2136-2137	2137-2138	2138-2139
2139-2140	2140-2141	2141-2142	2142-2143	2143-2144
2144-2145	2145-2146	2146-2147	2147-2148	2148-2149
2149-2150	2150-2151	2151-2152	2152-2153	2153-2154
2154-2155	2155-2156	2156-2157	2157-2158	2158-2159
2159-2160	2160-2161	2161-2162	2162-2163	2163-2164
2164-2165	2165-2166	2166-2167	2167-2168	2168-2169
2169-2170	2170-2171	2171-2172	2172-2173	2173-2174
2174-2175	2175-2176	2176-2177	2177-2178	2178-2179
2179-2180	2180-2181	2181-2182	2182-2183	2183-2184
2184-2185	2185-2186	2186-2187	2187-2188	2188-2189
2189-2190	2190-2191	2191-2192	2192-2193	2193-2194
2194-2195	2195-2196	2196-2197	2197-2198	2198-2199
2199-2200	2200-2201	2201-2202	2202-2203	2203-2204
2204-2205	2205-2206	2206-2207	2207-2208	2208-2209
2209-2210	2210-2211	2211-2212	2212-2213	2213-2214
2214-2215	2215-2216	2216-2217	2217-2218	2218-2219
2219-2220	2220-2221	2221-2222	2222-2223	2223-22

по. Але што за матеріями змочилані
їхні руки? Чи не хліб їли? Чи не
мало їли? Чи не багато їли?
Чи і стільки хлеба єврей-то каже по-
дає стільки і стільки!

Збо каліграфічнага «ста-
лінскі прызыў» (радактар г. Прахарэ-
ка) 16 верасня 1937 года ўста-
ноўлена, каб усе публікацыі ў
«Маладэцкім вясніку» пачыналіся
з выдання «Завануць нас».

шла аѣ тымъ и
рація хлѣба
и, затѣе шырока
случаю і Пераслушчы
іоіамъ іосифы і своему

...ды хлебам у Расцюрка...

У рэдакцыі ёсць правяраныя весткі, што спекуляцыя хлебам і бульбай адбываецца не толькі ў м. Касцюковічах, але і ў м. Хоцімску. Саматэвічах, Бялыніквічах і інш. месцах. На ст. «Комунары» цэлая шайка спекулянтаў скуплівае ад калгаснікаў і ад кавсобнікаў бульбу.

А для чего же расплачиваться воль-
но суровым материалом? Неужели вы
быд роишь редакцию психологиче-
ской? А знаете ли, что районы
районный почти по району па-
рафины 3 суровый, газета псих

Равныя, кіруючыя арганізацыі павінны зараз жа прыняць меры да блэзэйнікаў з раіміліцыі, раіфз

Ато жыы гатын бэлгетинки, прози
ныы их—аб гатын газетя чамусци мау

«Издается-о, нито сурожнячия ел
намы аб спазулины хдобом птисны бы
имуснь газету глыбюя завац!
... в работы румилхцы, равфон
пизела, поперехи работы сельсовету
... нто зды ю бпынъ дга ...
... ..
... ..

Наша місія, як і всі інші, не була. Да
наша місія була, ми знаходимо в
...улы Брыскера аб ходо
...ла району і некажкі інфар-
маційних зметак аб продажы лініка?
хлеба аб облімі кітасам?

[illegible]

Ассобія газеты робяць глыбня па-
літычныя памыслы, надрукоўваюць ад-
міністрацыйныя справы і тых, хто пе-
радае лішчэй хлосі і дзяржавы.
Пісанаюць пачамі заветы і дабра-
дзяцельствах, вытлумачыць на хлосі
супроць продажу хлеба дзяржавы і па-
трабуюць цаліцы іх да асважэння.

Кому потрібні такі замітки. Ці такі потрібні газеті зм'якшити її вплив на читачів?

Hi & welcome back!

[illegible]

Іа гэта, гэта будынец, дача
зат у свайх дрыжках, шобла
маўляюць не з какасікам, не з пра-
пучкам анімацыям а з сусня
машча, галасам і сусня. Пачае
газетам называюць таварыць непа-
судна, масам сусня. Шэ-
лобныя Тэма сусня, чытаць в
н іам а іам таварыць непа-
судна, дача і а іам а іам а іам
ныя строкі, выказаны ў будыніце
Міа а іам а іам а іам а іам а іам
дабрыца, насеныя і харчовыя пазыкі
і т. д.

[illegible]

І трэба з гэтым трэба паказаць тым
... п. т. я, якія дае продаж хлеба дзяржа
... І гэта значыць, што трэба тым
... і тавары зарэзаны ў
... перадаць іх тым, хто прадае хлеб
... чынае, што і дае аднаго і адна
... і гэтак жа зупіні за продажы хлеба
Праўда, некаторыя газеты ўважы ў сябе
аб'яву аб тым, якія тавары прыбылі ў
кансервацыю ва атаварванне хлеба.

на мянчаюць снісмы, што і на якую
гучу жонку. Купць за праданне хлеба
Але і зноў зноў жада. Да таго ж, та ў
большасці, гэты ўсё зноў зноў та
гэтыя жонкі, і зноў зноў зноў та
хлеба і мянчаюць зноў зноў та
жонкі

4 чашу-б галене не җыңы 1-2 кына-
сы, расказыч, кыны хэбэ яны прад-
д, кыны 1 кыны тавары яны аттамы-
на таты хэбэ

Князъ, я: досталъ динкаго хлѣба
выржавъ круныу уперла будауи
каласе, пашеицеа капыиан
дася, То-жъ самое іу
ныхъ капыиану
тѣмъ быу-бы уноу
нымъ павѣтъмѣне абъ тѣмъ, што думѣе ич-
бышь вѣлгас, иі капыианъ за продѣлны
хлѣбъ

[illegible][illegible]

При этом так, як тільки вони готували роботу, з'являється аршапська рабінат. «Ленінські прیزیу» (трактыт: Дамарацкі).

Возле здания суда в Ленинском районе Москвы
найдены трупы двух неизвестных лиц.
Названия. Са...
яны на своих участках организованно
используют на продаж хлеба тире
У пятидесятых номеров тазет
эпичную работу шипахуекина се
...
... паказах работу бух-
... нады передаваго на продажу
... дзержаве колгаса «Чирвоная

зорка. У валгасе 6 чноў. Стаг 1. А
вступным нумары 2: 28 верасня ізе
досыд шырокі паказ работы трох сель-
ю

Гэту работу газета «Місла ўсёгды паказам росту вагі калгаснага прамысла, талю, што супраць ірадавы хлос. «Хачу стабыць сабе маладзям» — прыводзіць газета залу і Грўсаву (калгас «Звязда»). «Каліно іх паліто, а сабе вельміно» — рыкае свае мёрхаванні калгаснік Кал (калгас «Звязда»).

Трэцяя задача рэдакцыі і пазіцыі
наёмскага друку — тата бараньба з спе-
куляцый хлебам. М ж. тым, большасць
газет гэту задачу вусім выпускаюць
з гучу. Выкрыццё фэбтаў скуны хлеба
спекуляцый, прот. на палітычным рыв-
ку, пказ тата, як жонны, фэбале чыя
сргапы, суд, сельсаветы, змчаюць
спекуляцый — гэты пыта і
юдь са стэнонак г. . . Гэта буйнейшая
гмылка. Бараньбу з спекуляцый хлеб-
бам газеты павінны арганізаваць. І ра-
зам в гэтым яны павінны настойліва
растлумачваць калгаснікам і азнаас-
кам, што закупкі хлеба таварены
толькі кааперацыі і Заготзярыю, што
продаж хлеба на зрыкатых фэбках за-
баронены. Трэба настойліва растлумач-
ваць што

[illegible]

І нарэшце, перад газетамі стаць яшчэ
на сур'езная задача. Выкарыстоўва-
ючы фатаграфічныя і інштрукцыйныя зно-
скі да вырашэння задачы — хлобын-
ні, ратунца змалячы а з самага чым
сёння павінны сум радучым чынам
аглядаць : оці на мясцовым месца фа-
там «хлывацката» адміністрацыі і ст.
... .. у справе правядзен-
ня ...

Трэбз з'явіўся, што барацьба за
максімальную заўважку хлеба дэратаванай
справа не толькі расных і класад-
зольскіх разот, але справа ўсяго бо-
льшэміркова дры

Застава выдаткова, якая дазваляе іх
могу гурткам мець сваіх аса-
тавы шматтыражак. Кажу, і
якіх рабятані іх. Яны іх
ды ў большасці свая іх іх іх
працаўнікамі шматтыражак і іх
вельмі астыўнымі. Кіраўнік іх іх іх

...интарэсу па-
...воставоўку
...сумеснай работы дзгурткоў і рэ-
...шэньняў шыаттыражак. Яны павінны
...назвацца, ішч у вагу, дапамага-
...адзін аднаму. Але ў сапраўднасці
...наглядзе яшчэ многа ненармаль-
...ўзаахадносінах дзгурткоўцаў
...шыаттыражак.

Литературная справка найденна 50

На секрет, што многія рэдактары
шматтыражак мала чытаюць, матаюць
кунь літаратуру. Так званыя «радавыя»
чытачы б'юльі чытаюць і ведаюць ме-
тавую літаратуру, чым многія рэдак-
тары. І калі асаблівыя рэдактары ўсе-
ліччэ дапускаюць прамыя памылкі і
двохнах літтуртка, то прычына іх і-
яў іх слабая літаратурная падрыхтоўка.
Трэба вучыцца, трэба стаць добрым чы-
тачом, калі не хочаш адстаць ад жыцця.
І мы мяркуем, што наведаныя за-
мяткі літтуртка прынясе выкарыстанне
і рысць рэдактарам, якія гэтым цесна
сажучца з турткам і самі вучучыцца
добра разумець літаратуру. І паўноіце
рэдактар шматтыражкі павялічэ разу-
мец, што правільнае палітычнае выхаванне
літатуральнага асобы частка пра-
екцыі выхавання кадры для друку і па-
трабаванне вольнага і прытым дыферэн-
цыяльнай увагі. Таму неабходна ўмо-
вацца: за работу туртка адказвае не
толькі аўтар і краўнік, але і рэдак-
тар шматтыражкі.

ЯК НЕ ТРЭБА КІРАВАЦЬ ГАЗЕТАМІ

ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове аб падрыхтоўцы да ўстаноўлення парціцэнтральных і арцельных газет у 1934 годзе ўспрымаўся як пераходны акт, які павінен быў падрыхтаваць падставы для далейшай працы.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет. У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

У гэтай жа пастанове ЦК КП(б)Б даў існыя і чёткія ўказанні аб далейшай рабоце прамаканерацыі, разгорнутую праграму для ўдасканалення і развіцця арцельных газет.

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

ТАВ. ПАУЛЕНКА: Раз у месяц. Такая

магаюць. На зачеткі не рэагуюць. І ўсё
што ліна газета, астаецца пустой бад-
батнёй

Мы прагледзелі нумары гэтай газеты
Амаль у кожным гаворыцца аб вы-
кананні промфінплана, аб неа-
пущэнні яго зрыву і т. д. Гэтым, між
іншым, характэрны газеты амаль усіх
арцелей. Яны не паказваюць канкрэт-
ных востытаў ала. Усё шпіцца так:

«Заўважаецца вялікі шум, частыя
разгаворы...»

Хто шуміць, хто падрывае дысцы-
пу? Гэтыя ў газетах няма. Ёсць толь-
кі павінны, мы абавязаны... Патраб-
ніцтва, узяць, умяцаваць, запішыць.

У адным з нумароў газеты арцель
«Пролетарый» рэзкалегія жэна, што
патрэбна змагацца за выкананне плана
так,

«Каб не астацца дзяржаве вынаваты
больш, чым на 50 проц. выпускаемай
прадукцыі».

Значыць дзяржаве можна і неадаць
прадукцыі, але не больш, як на 50
проц.! Так арыентуе газета. І ўсё гэта
прыходзіць мена парторгаў, мена кіраў-
ніцтва арцелей, мена Белгампрожсовета.

З такім становішчам нізавога друку і
сістэме саматужна-прамысловага саюза
трэба раз назіраць пакончыць. Сама-
тужна-прамысловыя арцель маюць ас-
блівае значэнне ў разгортванні работ
маскавой прамысловасці, заахвочванні
рабочых прадметах шырскажыву. Яны

павінны мець баявыя апэратывныя га-
зеты, уласную армію работараў, якія ма-
юць у сваёй арганізацыі змагацца супроць
апа, хто перадае промфінплан, хто па-
рабавальніцкім адрэзам ісці ў нагу з пера-
днім перадачымі. Для ўмяцаваць
ад апа і ўсё ў прамысловых арце-
лах неаходна мець адказных людзей
на друку і ў сёме Белгампрож пром-
фінплана так, ў самах арцелях.

Патрыхтоўка да з'езда работараў
па сістэме саматужна-прамысловай ка-
апэрацыі павінна ісці ў папрамку, па-
рабавоў ўсёй работы нізавога друку
Патрэбна даражжа правесці перавыба-
ры рэзкалегія ў арцелях, умяцаваць па
вытрыманымі работнікамі, асабліва
адарнікамі. Неаходна арганізаваць са-
міна рэдактараў павых газет арцелей
каб навучыць іх працаваць

Нізавыя газеты — гэта першы на-
мочнік ў рабоце парторгаў. І таму трэ-
ба навучыць кіраўнікоў і членаў арце-
лей памажаць газету. Трэба зрабіць га-
зеты звышымі, дабрыца поўнага і хут-
кага разганання на звесткі. Нольга па-
чыняць адказваць праўленцаў за разга-
нане на сігналы друку рознымі кам-
анды.

І для гэтага перш за ўсё неаходна
маюць партыйнае кіраўніцтва, работам
нізавога друку ў арцелях. Гэта абавяз-
на ўлічыць партыйнай арганізацыі
Белгампрожсовета

Рэдакцыя чэрвеньскай раённай газеты «Калентыўскі» арганізавала се-
міна для рэдактараў і членаў рэдкалегія масценгазет промартцелей
Чарвеня. На здымку: удзельнікі семінара.

РЭДАКТАР ЛЯ МІКРАФОНА

(На ўсебеларускай радыёнарадзе рэдактароў газет)

Больш двух месяцаў працягну з часу апублікавання паставы ЦК КП(б) Беларусі аб скліканні 3-га ўсебеларускага з'езда рабселькораў і рэдактароў нязавых газет. Партыйныя арганізацыі, раённыя і палітадзельскія газеты, фабрычна-заводскія і школьскія газеты, фабрычна-заводскія і школьскія газеты мед. даволі часу. Каб шырока разгарнуць падрыхтоўку да з'езда, рэалізаваць практычную работу па ўмацаванню нязавога друку і краві

1-га кастрычніка ЦК КП(б) Беларусі і палітстар Наркмазема разам з рэдакцыямі «Звязды», журнала «Большавіцкі друк» газеты «Рабочія» правялі радыёнараду рэдакцыяў газет па пытанню падрыхтоўкі да з'езда. 6 рэдактароў газет выступілі на нарадзе.

Што паказала радыёнарада

Там, дзе партыйныя арганізацыі, рэдакцыі газет зразумелі велічыню палітычнае і практычнае значэнне склікання з'езда рабселькораў, дзе па-іх падтрымцы пачыналі да справы падрыхтоўкі да з'езда, там ёсць значны зрух у рабоце нязавога друку, у рабоце з рабселькорамі, там значна вырасла палітычная актыўнасць рабселькораў у барацьбе за вырашэнне газетарча-палітычных задач.

Возьмем хоць-бы газету палітадзельскай Асвейскай МТС «Палітадзельская праўда».

26 ліпеня выйшаў першы нумар «Палітадзельскай праўды». І ўжо гэты першы нумар амаль увесь быў прысвечаны падрыхтоўцы да з'езда. Рэдактар газеты т. МАЛІКІН зразумео, што без моцнай сеткі вясковых і брыгадных газет, без моцнага селькорскага актыва газета палітадзельска не здолее стварыць цесную сувязь з шырокімі масамі вясковых ударнікаў, не зможа апраўдаць сваю ролю барацьбіта за

большавіцкія задачы. За заможнасць культурнае жыцця.

Тав. Малікін на радыёнарадзе рэдактароў, што да стварэння палітадзельскай газеты з 46 калпасаў, асобна ўважана МТС, насценгазеты выходзілі толькі ў некалькіх калпасах. І «Палітадзельская праўда» ўзялася адрозніваць рэдакцыю насценгазет у калпасах. Зараз газеты ёсць амаль ва ўсіх калпасах.

У парадку падрыхтоўкі да з'езда селькорамі і палітадзельскімі актывістамі праведзены конкурс-спяборніцтва нязавых калпасных газет на лепшую падрыхтоўку да з'езда. Многія калпасныя газеты «Большавік», «На варце Ленінскага шляху», «Дынама» і іншыя пачынаюць выходзіць.

Барацьба за дэтармінаваную высокую вышчыню пазнавальнасці і асветнасці ўмова конкурсу-спяборніцтва нязавых калпасных газет. І газеты пачынаюць выходзіць. Насценгазеты і селькорскія газеты робяць вялікую работу па арганізацыі чыравання асветы і культуры ў горах і вёсках. На варце Ленінскага шляху, Гродна, у часе следвання з'езда выцеснілі пачатковыя насценгазеты.

На ініцыятыве насценгазет калпаса «Хлебяроб «Сталіна» (рэдактар тав. Бужанскі) на 5-е кастрычніка рыхтуецца другі рабселькорскі абоз зільнапрадукцый.

І гэты абоз мае сваю другую задачу, за тую змцаванна зарэкавацца насценгазеты і селькоры ў калпасах Асвейскай МТС. Гэта пытанне спецыяльна абмяркоўвалася на з'ездах селькорскіх Член рэдакцыі насценгазет і селькорскіх актывістаў да асобных груп калпаснікаў вядуць з ім гутаркі па пытанню аб дзяржаўных хлебазакладах. І большая частка калпасаў МТС

[illegible]

А «Пантальонская» продала ж кну
только два месяца

Ужрам таго, як трэба рыць, усе беларускае з'езда рабасць на паглыбцы няматтыражка фільма «Сцяг індустрыялізацыі».

[illegible]

Шэньчжэнь, пераходзіць у 1954 годзе ў Цяньцзінь. Цяньцзіньскія рабочыя і сяляне, дзяляцца абгаварваюць іх работу. Насценназеты касцюмага цэха «За гаспадарчы разрахунак» і «За ўдарныя тэмпы», бруднага цэха— «За лясцы», цэха падтаў—«Ударнік» і «Бявы кліч» займаюць у выніку агляту першыя месцы ў калоне і завода фабрычнага друку. За імі пачынаюць папяртвацца аістаючыя

[illegible]

Газета «За добрую
якaсь» — «Зоря» спa-
лює у пaху польтаў; «За добрую
якaсь» з пaхa «Піджачин» спa-
борчaює у кaсьчaх пaху; «Ста-
лінець», гaзeтa брaчaгa пaхa, спaбор-
чaє з пaхa «Піджачин» пaхa польтаў «За
стaлінcкyю брaгaду» і т. д.

Намевляе штотдзены сталініскіх брыгад. На ініцыятыве рэдактароў гэтых штотдзенак гг. **Марозава, За-роха, Левіна, Шуміна, Каган** і інш. арганізавалі ўчэтковыя камісіі-журны па ходу энэаборніцтва ўчасткаў. Гэта па ініцыятыве штотдзенак сталініскіх брыгад па фабрыцы выдупчаны асаблівай якасці «За гонар фабрычнай маркі» ў энэаборніцтве паміж ідэямі фабрычнай БССР і Украіны.

Ученые сообщают, что ширина азиатского континента в южных широтах уменьшается к югу специальным образом. Ученые сообщают, что ширина азиатского континента в южных широтах уменьшается к югу специальным образом. Ученые сообщают, что ширина азиатского континента в южных широтах уменьшается к югу специальным образом.

Шматок з татарських прапанов
... фан... у барац...
... Шматок з...
... татих прапанов. І у жасц
... за істну...
... перавяло шматтиражкі 1.800

Поміж з татая виліная арганізація
... ий, жаганай, аператыўная работай
пыматывае «Сцяг індустрыялізацыі»
не забывае аб вучоіх рабкорах, аб пад-
рыхтоўцы кадраў для работы ў фабрыч-
ным друку. Штодзённым інструкталь ра-
ктароў нізавых газет, рабкораўскіх
рады — гэта адно. Сур'ёзная вучо-
ва рабкораў — другое. Дзёсаць рэда-
ктароў штодзёнак пранішчаны пра ку-
сы па тэматыцы газетнай справы. Зара
арганізавана 8-місячная рабкораў-
ская школа на 50 чалавек.

Работы-ударники повинны быть основной крышицей формирования газетных кадров. И шматтыражка стала рыхтываць гэтыя кадры. Два рэдактары штодзенак — тт. Іванова і Вількіна ўжо вылучаны на работу ў шматтыражку.

Плӱмбӱм.

Работа прароблена вялікая. І вынікі:

ло почалы: 12 новых штодзенак, 80 новых рабкораў за час падрыхтоўкі да гэтага. 97 штодзенак, 1000 рабкораў (і на фабрыцы працуе 3 000 рабочых) кося з тым сустрэкаю з'езд фабрыка-з'езд інтэлектуалізацыі.

Зусім ніякае становішча з падрыхтоўкай да з'езда тым, дзе гэтага спраўдзілі займаныя ў партыйных арганізацыях, у газетах.

На радыё-нарадзе выступаў рэдактар пухавіцкай раённай газеты «За калгасы» тав. ПАНКРАТАЎ. Яго выступленне ўзор пустой бабятні. Апаўчаныны Праўда, т. Панкратаў застрахаваўся ся пачаў сваё выступленне з «самы прытычнай» заявы: «Падрыхтоўкай да гэтага рабкоркаў займаюцца слабавата... Аспоўнымі задачамі падрыхтоўкі да з'езда мы лічым».

Панкратаў не паспеў пералічыць задач, што перадавалі, заявіў яму, што задачы вызначаны канкрэтна ў наставе ЦК КП(б)Б, патрабавалі рэсп. і т. д., што зрабіла газета для практычнага вырашэння гэтых задач. І тады выніла дэкларацыйная бабятня: «марксам арганізаваць... думаем правесці... і т. д.

А вось расказаць аб тым, колькі новых прыгядных і калгасных газет створана за апошні час, што роўна на месцах па падрыхтоўцы да з'езда гэтага т. Панкратаў не змог. «Дакладна ўліку няма». А падакладнага ўліку там няма.

Выбаўляючы, мыхаладны чыла «уліка са з'езда» ёсць у рэдакцыі пухавіцкай газеты.

Так і Панкратаў заявіў, што ў раёне 340 наццэнгазет. А селькораў 356. 356 селькораў на 340 нязавых газет — ужо гэтыя даве лічбы прымушваюць не паверыць уліку газеты. Няма 340 наццэнгазет у Пухавіцкім раёне, выдумаў гэту лічбу т. Панкратаў. Аб гэтым сведчыць хоць-бы тое, што на адпаведную рэдакцыйную нараду рэдактароў нязавых газет з'явіліся толькі 10 чалавек.

Ды атрымаў ведаць т. Панкратаў, што робіцца з нязавым друкам у раёне? Агляду нязавых газет газета не арганізавала. Прычына — «людзей ня-

ма, у рэдакцыі два чалавекі». На старонках газеты ні аднаго агляду на наццэнгазеты, ні аднаго паказу работы селькораў. Хоць падрыхтоўка да з'езда Пухавіцкая тая-жэ: «людзей няма».

І вось пры такім становішчы з падрыхтоўкай да з'езда у раёне ўсё-ж раптам на 7-е кастрычніка аглядаць раёны з'езд рабселькораў. Нічым іншым, акрамя тэарэтычнымі, фармальнымі адносінам да гэтага выжывання сцэнары, наццэнгазет «спазнаваць адомы», з'езд праўды, гэтага рашэння назваць нельга. Радыё-нарада ярава паказала, што і пухавіцкая пухавіцкая партыйная арганізацыя і яго газета нічога не зразумелі. Наставы ЦК КП(б)Б аб скліканні ўсёбеларускага з'езда рабселькораў, і паруюць дык ЦК аб падрыхтоўцы да з'езда.

Не на многа лопіў абстаноўку, справа ў Лепельскім раёне. Праўда, там тое робіцца. Рэдактар лепельскай раённай газеты «Калгасная праўда» т. БАРОЎСКІ расказаў на нарадзе, што іпача ў кніжні праведзены сельбвежыя нарады селькораў. 19 чалавек а ліку рабпартактыва вылучыў райком КП(б)Б для правядзення гэтых нарад.

Раённая і пухавіцкая газеты іспілі конкурс на лепшую наццэнгазету. Газеты калгасаў «Ударнік», імя Комінтэрна, «Вясёлыя горы», «Перамога», «Амосавка», «Чырвоныя Полатны», «За часную працу» ўжо ўключылі ў конкурс. Гэтыя газеты выхадзяць раз у 5-6 дзён.

Але «Калгасная праўда» вільмі мала паказвае работу наццэнгазет, вопыт работы лепшых рэдактароў і селькораў. За час падрыхтоўкі да з'езда газета дала толькі некалькі аглядаў. Паказу знатных людзей — лепшых рэдактароў і селькораў газета не арганізавала. Не арганізавала яна і вучэнне рэдактароў нязавых газет і селькораў.

І т. Бароўскі на нарадзе спардыўся, што нярэчныя партыйныя арганізацыі зусім не займаюцца падрыхтоўкай да з'езда, не круюць нязавым друкам селькораў. А ці наставіў т. Бароўскі газета пытанне па старонках газеты, перад партыйным камітэтам, ці выкрыў ён як след хоць аднаго парторга, які

[illegible]

Дяк мікрофона редакції газети на
італійцях Армані, які заохочували
до відважності МРІ. «Більш-
білий сигнал» т. ВАСЮТОВІЧ.

281 пазенгазета выходць на а
тэняню, 150 работару-ударникаў пры
маюць актыўны ўдзел у «Большавізм»
с. 120.

[illegible][illegible]

А. С. Давыдов, 1-я пазыцы, якую заняў
Беларускі фронт у справе надзеі

[illegible]

На восточном крыльце у галереи башни
устроены два больших напечатанных газетных
стенда. Первый «На рэйках» и второй
«Гара Нины Карзнычовой». Восьмью часами
ещё за этот час у «Б. С.» за дешёвых
напечатанных газетах, дешёвых репродукциях
картинных работ трюка.

І перша «Большавицька» — «Сигнала»
І перша не зрозуміла, що хонь
І перша — газета транспарти-
на, але з'являється —
«Сигнала» і тому функції транспар-
ти друк БСР і це райком об'єднаних
са-модіяльність, «Сигнала» 24 години

Надрукотука за III уселеларунак
Генерал райселькоруу у болондасці раённа
во неспавалляюча. Выхадзілі з та
тага. ЦК КП(б)Б затымаваў сям
іх да 20-га лістапада. Аста
лося як х-небучы паўтара-месяца. Та
ты час партыйныя арганізацыі, раён
налітадзісельскія, фактычна-за
і транспартныя газеты лаві
астанцы для шырокага рапарт
вання сапраўды дзелавой надрукоту
ка і гэта. Практычныя ўказанні, дадзены
ў паставовы ЦК КП(б)Б аб умацаванні
нізавога друку, работы з рабселькорамі
нучобы рэдактароў лавных газет і раб
селькоруу, павінны быць рэалізаваны.

місце роботаў металургічнай прамыс-
ловасці рабкораў з імямі: Гомар, Го-
былю падвычай мала Гомар, Го-
сказаць. У 1910-м рабкоры фінскія
імя Купі, імя р. у 1910-м імя
раб швейцарскіх імя, імя

Выключна дрэвіна пастаўлена па
сваім напраўу і прадырыжэствам вучоба і
застава ініцыяных іх і пракарэктавана
і т. д. і масавая работа з рабкорам
Нават на перадавых на падрыхтоўцы дз
езда, на рабоце ініцыяна дружаў і пра
дырыжэствах іх вучоба яшчэ не аргані
завана.

т. Эльтэрмана з 30-го мая ВКП

«Каж ми свитк...» вихад сота пумару «Врашишавица», — зачне т... гаржан.—таты ўзнялі пытанне аб арганізацыі рабцораўскага семінара. Калі свиткаваці вихад двухсотата пумару, таты паставілі пытанне аб арганізацыі семінара, але справа не рухаецца з месца. Семінар і зараз не арганізавалы».

Аб алаагчыным становілічы рако-
мэскай вучэбы, масавай работы з т-
варамі зайыла на злёце рабкораў швей-
нікаў і т. Кузняцова (фабрыка «Юк-
мор»).

«На нашай фашацы. — тама...
г. Кушнікова. — цыпер столькі ра
раў, колькі і два гады назад. Гэта тама
што з райкорамі на прапуць, не н
д. 19. 18».

Юрковича і редакторів інших газет на з'їздах, свідчаючи, що на разі брадичевства існує тільки шкільна і сільська робота з іншими людьми і дітьми. Велика кількість випадків дає випадку, скликаючи наради редакторів і ...

Умною з сувоїх записів пошлю
і да рабкорафскаго з'ясу. III
КП(б)Б поставити: узначинення д'ялчинец
рабкорафских материй, та п'ятеро
на рабкорафскія записки і п'ятеро
тых у газети

Муж тым, становящася с разнородным
из дождем, замечательныя с ф. а. а. а. а.
и детей пиматтыра: с т. а. а. а. а. а.
у влосевых талетах с т. а. а. а. а. а.
гле.

На гэта скералілі на злётах многія
лаборанты і рэдактары пазаштатнага. У
мі фабрычна-заводскай газеты ...

за займаюцца пытаннямі рэагавання.
зусім недастаткова змагаюцца за дзей-
насць рабочараўскіх заметак. Быстрае і
шпэрытнае рэагаванне на сігналы га-
зеты за мячом залежыць ад самой ред-
калегіі газеты і яе рэдактара. Трэба пра-
цягнуць больш шматоплывасці, пярэбоў-
насці ў адносінах рэагавання на рабоча-
раўскія заметкі, імкнуцца рабочых

Господарявачыя з'яты вялікай
галава паказалі, што партыйнае кіраў
ніцтва робіташ злучыла душы і рэбкі
іх, і з'явіліся ў іх пераможныя пачуц
ня і рэшучыя. Што пачае пачае аднаго
і ў ф. т. што на з'ятах рэбкоў
прысутнічалі толькі два сакратары
наркомаў — тав. ДЭІЧ (завод імя В
яршылава) і тав. Сухаліціні (фабрыка
«5-га сакавіка» і, што на гэтых з'ятах не
было ні аднаго партора, свідчыць аб
веданні гэтай важнейшай работы з
боку значнай часткі партыйных кміта
ўд. Аў асуджасці даламці з боку па
торгаў гаварылі на канатзе яногія раб

Бє мовна, єшє рад парткомату, який
визначив з нагородою за з'ясування і
навініття з'ясування д'якості

Секретар парткома фабрики «8-га са-
тка» тов. Сухалицын на звание работни-
ца общественной организации предлагается вы-
ступить тов. Сухалицын за организацию фабрики
и т. д.

[illegible]

Підприємство кірово заводським друком
партком заводу імя Варахшылава.

Але на значний частині підприємств
у 1937 році робіт наймано
тільки у тій мірі, яку
вимагає час - аді - часу справа
у 1937 році була дуже важкою.

Знава яшчэ даламагаюць пазачочны
друку і цэнтральная газеты. Рабкоры
істак скартыцца на тое, што рэборт
цэнтральных газет прыходзіць на
прапрыетам толькі для арганізацы
патэрыаў, а практычнай даламкі к
іхому дачу не аказваюць. Аб гэтым

32

«Рабочие нашей фабрики взяли на
свое широкое обязательство, среди них»

Организовать короткостроковые се-
минары для редакторов и рабочих.

Регулярно выпускать техстаронку

Организовать агитфабричные кон-
курсы на лучшую штифленку

Систематически выпускать фото и ра-
диогазеты».

Уступившим место... а... а...

на лучшую штифленку, выставляя на
м...

На даче работников редакций «Ч

и... вера...» все в порядке. Там

... ..

ТАРАСАВА ... ..

... .. **ЛАЦАН-**

НЕВА ... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

«Каваль социализма» — шматті
теўскага завода «Чырвоны а

раджәнец — у № 18 ад 24 жніўня
выступае з лозунгам на ўсю п. п. п. п.
пазасу:

«Сустрэць усебеларускі і раённы
з'езды рабселькораў узмацніліхем рэ-
боты «ізавага друку».

Над гэтай шыпай змяшчалася п...
давічка «Па-бязому рыхтавацца»

«Каваль социализма» на
боты асобных насацензэ
кажэе ўзмацніць работу
ку, ўзмацніць
ўзмацніць дэ
спуча ўзмацніць
ным дру

Пасля гэтага прызыву газеты праішлі паўтара месяца, але ніякага зруху ў рабоце нізавога друку на заводзе не было. Як і фаней рэцэнзій газеты не выходзілі. На змяшчэння заміткаў і водская газета не рэагавала.

У 912М ТУТ 0

[illegible]

Партарганізацыя завода п'яным дру-
кам не займаецца. Дасыць сказаць, што
партком завода нават не думаркоўвае
пытання аб падрыхтоўцы да ўсёбела-
рускага рабселькорэўскага з'езда.

«Классъ социализма» не знаменца за реализацию своих-же притязаній і дозволу рабѣ. Уся работа на патрыстоўцы дз іхъ пачынае па саманеб.

У тым, што газеты «Каваль соц»
трэма і «Чырвоная верацiя» не
аддаюць задачамі, пастаўленымі чэр-
нымі ўладамі з папрыхтоўкай да ўсёе-
рускага з'езда рабесальжораў, вна ў пер-
шую чаргу парткомаў гэтых прадпрыем-
стваў і магілёўскай райгазеты «Кому-
нар Магілёўшчыны». Рэдактар «Комуна-
ра Магілёўшчыны» т. Іофе запэўніваў
нас, што на шаўковай фабрыцы пад-
рыхтоўка да з'езда разгорнута. Гэта
запэўніванне сведчыць аб тым, што ра-
д. ч. не ведае становішча нізавога
дз. у прадпрыемствах, не данама-
е іх. У гэтым тэрміна, што вазат на па-

Він редакторів насценгазет шаўбовай
... «Больша-
йшкі друк», ніхто з робітників «Б. М.»
... де уся

Завод «Чырвоны адраджэнец» не вы-
ключенне. Такое-ж становіцца з іншымі
тэмамі. З падрыхтоўкай да раб-
та і на трыадзі
Мяснікова, на сучасна-
аце, заводзе «Пролет-
фабрыцы. Гэтага на-
«Коммунар Магілёўшчыны»
і перамясцілі на яго ста-

1954 г. 14. 11.

У 1 . . . . . Бильянов цыгача дру
биле змочыны агляд «Комунара
«Гітчыны» па пытанню надрых.
на ўсебеларускага з'езда рабочы-
У агляда былі выразна ўказа-
петахонны газеты ў гэтай рабоце

«Газета фактычна яшча не пачала агляду мізлага друку. Дэгэтуль на старонках «Н. М.» няма аглядаў, разгорнутага паказу работы асобных шматтырамак, насценгазет, няма панэў, мытых разсельнораў, іх барацьбы за месца на рэчым злёца і ўсёбеларуснім а'ездзе разсельнораў. Не адчуваецца на старонках «Н. М.» разгорнутага слаборніцтва мізавых газет і раз-

Гэтых указаванніў тэмакаўня магілеўскай райгазеты не ўлічыла да гэтага часу, не выправіла сваіх памылак.

За ўсёй нерасені «Комунар Магі-
дэўчыны» даў толькі два агляды на
сцены: газеты калгаса «Комунар
Магідэўчыны» і штодзёнка «Ударнік
шаўковай» (першая брыгада прадэль-
пага корпуса шаўковай фабрыкі).

А в насне газетны калгаса. Яны
у нас не газетны калгаса. Яны
га — вось усё, што маю
газета за цалы месяц удасу
жылася даць аб рабоце назавога калгасу
гоўка да рабселькорэўскага з'езда ў
нага друку ў раёне. Як ідзе падрых
гоўка да рабселькорэўскага з'езда ў
сельсоветах, калгасах раёна, як кіруюць
гэтай работай пярвічныя партыйныя

ар
вз

Не на чого лепи
работы на гораду

28-га жнівня газета писала аб тэп
вым становішчы вярхога друку н.
і. ідэнтыфікацыя м. Часпкова
смысла ных. і. ідэнтыфікацыя мехадля і
і. ідэнтыфікацыя на і. ідэнтыфікацыя заметы нхт
і. ідэнтыфікацыя, на і. ідэнтыфікацыя

і. ідэнтыфікацыя, на і. ідэнтыфікацыя

2 верасня газета зноў выступалі
і. ідэнтыфікацыя аб тэпавішчах
і. ідэнтыфікацыя з першага мая не выхотзіці
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

«Прыведзеныя у заметцы факты га-
вораць аб тым, што і партном і заўном
не адчуваюць адназначнаці за работу н.
завога друку. Больш таго, нязвы друк
і. ідэнтыфікацыя. Запытаем, няўжо рэ-
шэнні партыі аб рабоце друку не аб-
вязковы для партномэ завода. Мы
упэўнены, што абавязковы. Калі яшчэ
да гэтага часу партном завода гэта
і. ідэнтыфікацыя не аразумеў, то я-жа ён на-
огул ажыццяўляе партынне кіраў-
ніцтва. На гэта пытанне, мы спадзя-
емся, партном у хуткім часе дасць ад-
каз».

Не будзем ужо гаварыць аб
гэтай праблеме. Пакінем яе на сумленні
рэдактара «Коммунар Матілеўшчыны»
Але-ж сама рэдакцыя матілеўскай га-
зеты аавязана была працаваць н
гэтым заваце. Дымагчы на і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

друку, разгарнуць там падрыхт.
з'езда. Прайшоў н. і. ідэнтыфікацыя, а
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя аб тым, што
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

рыхтоўкай да з'езда. Яга з'езд і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

Гэтак вестці падрыхтоўку та
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя
і. ідэнтыфікацыя і. ідэнтыфікацыя

РАМАНЧЫК — антыўны селькор
чэрвеньскай раённай газеты «Ка-
пелтыўіст», зараз старшыня Кліноц-
кага сельсавета.

ГЛУСН

Начиная с 1934 года, в связи с тем, что в этот период в СССР не было ни одного иностранного консульства, в том числе и в Ленинграде, в котором бы могли находиться документы, относящиеся к делу, в архиве не было обнаружено никаких документов, относящихся к делу.

случк.

ЛЕЗНА

БУДА-КАШАЛЕВА

1591-1600

БАБРУЙСК.

ГОМЕЛЬ

37

НІЗАВЫ ДРУК НА АЎЛЯДЗЕ

А МАТУСЕВІЧ

„НАШАМУ СЕЛЬКОРУ“ ДЗЕСЯЦЬ ГОД

У першым кутку невялікай сталы, паратасанне адной з першых пасц
плектамі тазет, асабымі аземпаврамі. Гэта несялічкі пстрых з гістоўкамі «На-
шага селькора», першы нумар якога
вышаў у глушы кабынаўскіх хутароў

Першы рэдактар «Нашага селькора» Рыгор Лапіцкі ў т. СТАЛІНА

У дні першага ўсесаюзнага з'езда рабселькораў у Маскве ў 1925 г. група
рабселькораў і актывнейшых селькораў была запрошана да тав. Сталіна. У ліку іншых
дэлегатзў быў запрошан і тав. Лапіцкі Рыгор—першы рэдактар насценгазеты
«Наш селькор» і дэлегат усесаюзнага з'езда. (Сядзіць поруч з тав. Сталіным, з ле-
вага боку).

«Наша», «Новая деревня» і бааравскі
«Богун ст».

Сшыткі, выражкі, даведкі.

«Рэдакцыйны партфель» насценнай
газеты «Наш селькор». Якую рэдагуе
Гр. Лапіцкі, прадстаўлен пралам пачкай
рукапісаў па кавалачках паперы, пача-
тых у большасці адоўсам. Пачарк усю-
ды каравы, сялянскі — ад сахі. Гэта
дзё селянскія карэспандэнцыі ў насцен-
газетце».

Так 9 год назад — 13 лютага
1924 года н. «Звязда»

омылога і трамывіста у пача-
дзелак 15 врасня 1924 года»,
потым адзначалася ў радзе да
па справе праследвання першых
затароў газеты

Началося гэса праследванне з акты-
нага выступлення розных дусінікан
Дамітрэўскіх, Давенцкіх супроць насцен-
газеты. Ім не на густу было пачакана
з'яўленне ў вёсцы пача-
стоўкі, якая потым даволі см
ступіла супроць цемры, забавонаў

[illegible]

В 1924 году газета «смелого ученика»
первых номеров насчитывала т. Лалицава зримавалі, зая-
вляя о новой молодежи, зная опыт і
Ал. ту... Бл.
1924 К... с...
у... газету, из э

ка ўдзялілі пэўныя прывілежыі. Напрыклад, у вёсках, дзе існавалі сельсаветы, існавала «Крестыянская газета». Дзесяць дзён цягнуўся ў Менску паказальны працэс. Былі старшыня Жырхаўскага сельсавета Аўсінкаў быў прыгаворан да 10 год пазбаўлення волі, старшыня стрэшынскага РКК Дамброўскі — да 3 год і вачальнік міліцыі Лавецкі — да 1 года.

Історія росту «Нашага селякора» — одної з перших напечатанет на Бабрушчыне — адзія з яркіх узораў росту, над штодзеным партыйным кіраўніцтвам, пільных вясковых газет Совецкай Беларусі. Ад дробных культурна

Першы нумар «Нашаго сельгора» за 15-30 верасня 1924 г.

КЛАВНОВСК 24
СТЕН 149 71 71

НАШ СЕЛЬКОР

БЕЗ ГАЗЕТ - СЕЛЫМОВ НЕТ

Объявления

от ваших зятятъ
и не имже встѣпаша

выставили на стол. Газета и журналы снесены. Газета хутка пераходзіць да дзялёў сельскай гаспадаркі і сельскага асветлення. У першы год пачынае выдывацца і першы нумар «Наша сельская газета».

Вось што піша ў першым нумары «Комунист» у першую гадавіну «Наша сельская газета» 15 верасня 1924 года:

«15 верасня кабанаўская насценная газета «Наш селькор» святкавала першую гадавіну свайго існавання. Газета пачала выдывацца гуртком селькораў. У першым нумары было ўсяго 5 заметак. У далейшым сяляне пачалі больш актыўна пісаць у газету. Цяпер у газеце змяшчаецца ўжо 20 заметак. Селькоры налічваюцца 27. Як старыя, так і моладзь з вялікай ахвотай чытаюць газету, цікавяцца ёю».

Прышло яшчэ два гады. Кабанаўскія селькоры ўжо не абмяжоўваліся толькі адным выпускам газеты і зорам падпісчы на цэнтры і на друку. У Мелёка вецькі партыйнае школы прыехалі камуністы Русанаў і Гутман. Яны на практыцы паказалі селькорам, як выпускаць насценную большавую газету. Пачынаюць уважліва і ўважліва гаварыць аб будучыні, не сядзячы на месцы, а ўдзяляючы ўвагу партыі. У першым нумары «Комунист» піша:

15 верасня 1924 года ў насценнае газету пісалі ўсяго два селькоры. 5 красавіка ў газеце было ўжо 18 насценных і 2 селькоры, у 1925 годзе — 27 насценных, а ў 4 жніўня і ў лістападзе 1927 года ў газету ўжо піша звыш 60 насценных.

Селькоры насценнае газеты прынялі актыўны ўдзел у правядзенні розных кампаній: зборы сродкаў на карысць МОПР-а, зборы ў фонд «Наш адказ Чэмпіёну», распаўсюджваюць сялянскую пазыку і пазыку індустрыялізацыі».

Мінула яшчэ 7 год.

Вышла 363 нумары «Наша сельская газета» 15 верасня 1934 года.

У першым нумары «Наша сельская газета» 15 верасня 1924 года піша:

«15 верасня кабанаўская насценная газета «Наш селькор» святкавала першую гадавіну свайго існавання. Газета пачала выдывацца гуртком селькораў. У першым нумары было ўсяго 5 заметак. У далейшым сяляне пачалі больш актыўна пісаць у газету. Цяпер у газеце змяшчаецца ўжо 20 заметак. Селькоры налічваюцца 27. Як старыя, так і моладзь з вялікай ахвотай чытаюць газету, цікавяцца ёю».

Прышло яшчэ два гады. Кабанаўскія селькоры ўжо не абмяжоўваліся толькі адным выпускам газеты і зорам падпісчы на цэнтры і на друку. У Мелёка вецькі партыйнае школы прыехалі камуністы Русанаў і Гутман. Яны на практыцы паказалі селькорам, як выпускаць насценную большавую газету. Пачынаюць уважліва і ўважліва гаварыць аб будучыні, не сядзячы на месцы, а ўдзяляючы ўвагу партыі. У першым нумары «Комунист» піша:

15 верасня 1924 года ў насценнае газету пісалі ўсяго два селькоры. 5 красавіка ў газеце было ўжо 18 насценных і 2 селькоры, у 1925 годзе — 27 насценных, а ў 4 жніўня і ў лістападзе 1927 года ў газету ўжо піша звыш 60 насценных.

Селькоры насценнае газеты прынялі актыўны ўдзел у правядзенні розных кампаній: зборы сродкаў на карысць МОПР-а, зборы ў фонд «Наш адказ Чэмпіёну», распаўсюджваюць сялянскую пазыку і пазыку індустрыялізацыі».

У першым нумары «Наша сельская газета» 15 верасня 1924 года піша:

«15 верасня кабанаўская насценная газета «Наш селькор» святкавала першую гадавіну свайго існавання. Газета пачала выдывацца гуртком селькораў. У першым нумары было ўсяго 5 заметак. У далейшым сяляне пачалі больш актыўна пісаць у газету. Цяпер у газеце змяшчаецца ўжо 20 заметак. Селькоры налічваюцца 27. Як старыя, так і моладзь з вялікай ахвотай чытаюць газету, цікавяцца ёю».

Таварышы напгаснікі! Не забывайцеся сваім напгасным стажам не адгароджваіцеся ад аднасобніцтву а растлумачце ім выгодынасць напгасаў, арганізуйце прыліч у напгасе.

зався вояина за сідасина. І сідасина
адна яма ужо засідасавана, напаяўняец-
ца зялёнай масай другая яма».

ных у Жлобевским районе сельсоветской
нашпентазеты.

На новых слябах косарэўцаў

[illegible]

ГАНЖУРАУ—адказны рэдактар
нашценгазеты «За ўраджай».

Три дні лабудавала на
її калі...
Том соціялістична
культура...

Калас імя Касарова
малады. Малады
і яго пасценгазета
брыгадныя штодзень.
Але расце калас, па-
ляшчаецца і работа
пасценгазеты «За ўра-
джай».

Вакоз газеты жур-
тувасина акты. 4.
гасыкаж
актыны

[illegible]

5. 1940

Год таму...
Пам'яць Н. Комарова.

[illegible]

Насценгазета калгаса імя Косарэва
карыстаецца ў калгаснікаў вялікім
аўтарытэтам. Газета рэдакцыя

[illegible]

Самкормы пачалі абходзіць у тым жа
наабоўткаў, прыводзіць, і так. На
прыкладах доту каліся мя Косары
рабучаюцца перавагі каліснаты
15. У выніку 46 былых аднаасобнікаў
падалі заявы і прыняты ў каліс.

Калтас імя Косарова не моў сі
культы. Наведзеная газета пачынае
гаварыць аб значэнні дамоў са-
пай культуры. «Тут і заняты і
і пастаюць, і сходы, і
час імяшчыне «сучасны»
гвардэцы ў калгасную сістэму. На
іншым тэме саспэраў, комсамольцаў у
калтасе арганізавана «суботнік для

будовы клуба». Па-ўдарнаму, працавала
калязненая моладзь, ўзводзячы сцяны по-
дага будынка. Клуб пабудаван. Пры м.
нашым для партыі і аграгаспадарства
аўтома, спортпалацка

Загадочный дом социальстиче-
ской культуры тав. Ганжурау—реактив
нашей напечатанной. На это издательство
ведь аргументу у калаче субботы
на сорок и т.р. намы. Намного ценой
много на инструменты для калача
строительного цеха. А жарко напе-
чатано. Это уже ставит. Пытание на
нашицы изы дом социальстиче-
ской культуры намы адмиче, а на де-
ла на значней станиц. Плани-
нарк уже аттестована. Асталоса не
делавши, утулына забсталавщи.

Дні весняної сьвіти, гарячач днів.
Зборі. У гзтін діб аса лівн поа...
пасцені та «Із Фрадкай» На ді
могу єи выплн орыадншен...
Мини фсѣ болып зарабувал...
...мъ выхолоди на два разв...
...еиснаць заметаъ паспе...
...арная. У радиласю з'явл...
пасниця Н. Гузава. Яли...
...што юдистар...
...годувану...
...що да голв...
...онци правують кляс...
...просл...

«Лепш зніміце працадні, аштрафуюце, але не давайце ў газетку, што я учэра прагуляла».

Пошлага комплекта, на жп. 1931
и наценки «за ут. д. к. и
уоува». Препядаем згоуныя жо нум
1931

«...вспомогательную технику и материалы...»
«...работников...»
«...числа...»
«...»

На ўборцы будымы быў такі факт
вельмісяр пазавога друку. Некалькі
корзў заўважылі, што калгасніцы **Мар-**
цзеўская і Наслован не чыста вы́бываюць
будымы. Мала гэтага, печатань. Цяч
іамоў, яны набіраюць сабе калгасная
будымы. У васценызавоў, а цяч яны цяч
гэтым замота, а праз іхень **Марцзеў-**
скую і Наслован судзіць гэта.

Высокая якість роботи, своєчасове виконання своїх зобов'язань порад

на перевірку надрукованої до цього часу. На сторінках калгасу не тільки газети падають, а й інші документи, які мають значення для калгасу.

Насценгазета калгаса «Чырвоны пунцівец» займаецца не толькі выданням чытальных пытань. Яна публікуе таксама і інфармацыю за культуру ў калгасе, асабліва пытанне масавай работы. Займаецца тым, каб укараніць у калгас кнігу, кіно, радыё. Глыбока па-дэмакратычнаму ўзялася газета за надрукаванне...

Рэдакцыя выпрацавала план надрукавання да ўдаскарэння працы калгасу. Асабліва гэта план з'яўляецца арганізацыя паходу за культуру і чыстату калгаснай жывёлы.

ПЛАН РАБОТЫ РЕДАКЦИИ НАСЦЕНГАЗЕТЫ КАЛГАСА «ЧЫРВОНЫ ПУНЦІВЕЦ» ЗА БОЛЬШОВИЦЬ КАМ'ЯНЫ ЗІМОВЫ НА 3 КВАРТАЛ

1. Выпесці на абгаворенні калгасу і калгаснага матэрыялы, на якіх да гэтага часу не разгаворылі. Пры гэтым тлумачыць, чаму не разгаворылі, і чаму гэта важна.

2. З 17 па 20 верасня правесці нараду селькораў калгаса, дзе паставіць пытанне аб надрукаванні да з'езда селькорэў і прыпрацаваць пытанне надрукавання да з'езда жывёлы і парадка ўдаскарэння культыхода. Правесці выбары членаў рэдакцыі брыгадных газет, выбары дэлегатаў на з'езд селькораў МЗ. Члены рэдакцыі: Русановіч, члены рэдакцыі: Позняк, Мяснікоўскі.

Выпусціць спецыяльную калгасную газету аб арганізацыі продажы хлеба, дыржавы, арганізацыі выступлення калгаснікаў — калгаснага і асабістага. Яны павінны быць у дачыненні да калгасу. Русановіч, члены рэдакцыі арганізуюць м. р. на брыгадах.

4. З 20 па 23 верасня арганізуюць райд сель...

Газета пачынае з прыўзнення праўлення калгаса далёка не да прыватнага і культурнага. На гэтым захочуць у праўленне, яму няма...

І вось у заметцы «Паставіць — большы вырашэнне і большы пытанне праўлення. Зігу пад гэтай заметкай — катэгорыя: «Як праўленне засядае...» што на стане, хто на воклах, хто на па... а хто на пад'ёзе.

Газета калгаса «Чырвоны пунцівец» пачынае з выдання калгаснага жыцця, у калгасны быт.

Рэдакцыя агульнай тэрыторыі ройна на брыгадах, у кожнай брыгадзе... Русановіч, Мяснікоўскі, Позняк, Аляшнічэвіч, член рэдакцыі агульнакалгаснай газеты, вынікае ройна.

Брыгада ройна пачае калектывізацыю аб становішчы... газету «Ударнік калгасных палёў».

На дагаворенні з праўленнем калгаса правесці вытворчы нарад... на 30—Русановіч).

6. Арганізаваць абар прапанов, выступіць... камі (культыход за... у хале, на двара, за ўкараненне культуры ў калгаснае хале,

ПРАВЕРАН КОЖНЫ ЎЧАСТАК

Вопыт работы рабкораў „Большэвіка“
на падрыхтоўцы завода і кватэр рабочых да зімы

Брыгада рабкораў складала сярод іншых членаў «Большэвік» (Куксін, Шпарберг, Люблінерман, Габай і Варановіч). Яны заправялі падрыхтоўку да зімы. Брыгада выявіла ў вярхоўях на 50 проц. выбітыя і дрэнна зачыненыя, у пэўных частках і т. д. Напісалі аб гэтым у газету. Рэдактар прачынаў газету, Люблінерман натрабаваў ад адміністрацыі і прафесара неапрацаваныя рэзультаты на змену матэрыялу. Адміністрацыя пача (Поласеўскі, Палатін) на падрыхтоўку істотна аскажэння. Напісалі ў газету, што з'явіліся сацыялістычныя вынікі падрыхтоўкі кватэр да зімы. Гэта заметка была выдана ў газету. Дзесяць і яшчэ на скарот адрамантаваны.

Рабкорская брыгада накіравалася на кватэру к рабочаму Фальтману. Кватэра была не падрыхтаваная да зімы. Брыгада пачала да старшынні жэнта прымушала яго асабіста заглянуць у кватэру т. Фальтмана. У пачатку прайшоў Фальтман кватэру і сказаў: кватэра мая апа...

У прымішлявым цэху тэкстам... за арганізавана рабкорская брыгада Т. Рубінчык, Дабралюбай, Гурвіч, Каган і Рабіновіч правялі падрыхтоўку свайго цэха да зімы. Гэты цэх дэмантаваўся гатовым. Але рабкоры выявілі, што дзверы і вокны ў цэху астаўлены не адрамантаванымі. Начальнік цэха тав. Душаўскі па аснове матэрыялаў брыгады вярнуўся на завод за рамонты і за раз цэх у асноўным да зімы гатовы. Цэх быў ўсталяваны рабкорская частка, якія сачылі за якасцю рамонту, свечасова сігналізаваці праз тэлефон аб негатах.

Ілюстрацыя «РАБОЧАЕ ВОКА»

чопку аўтэку выраткі рабочых. Прапанову газеты кравіцтва завода падтрымала. З 25 жніўня швейцкая майстэрня пачала работу. За першыя шэсць дзён яна адрамантавала 50 пар абутку. Пачаў кантроль рабкоры ўвечар і ўвечар ЗРК да зімы.

У гэты час прафесор ЗРК прымаў... Іны вынікі, што... і прыстаўшы да прыёму та... дрэнна ішоў рамонты тары, дрэнна на праводзіла загатоўка гуркоў і т. д. Трыкутнік завода рыхав з праўленнем ЗРК абавязаву матэрыялы рэдакцыі бачалі і прыняў кантрольныя меры. Гэты рэдакцыяны змяшчэннем у 218 тон шмат адрамантавана, звышчана і пабелена. Ужо заселены 23 тоны гуркоў адрамантаваны чыны ды капусты.

На ніне старшынні ЗРК тав. Лібера атрымліваўся выдана рабочым торфу... наліва пад прадлогам адсутнасці... для разжыві торфу. Пытанні: выпустіла экстрэма бюлетэнь з вост... і карыкатурай на Лібера. Цяпер дзе... іны была пачата выдача торфу.

Брыгада рабкораў (Пятроў, Гіфен і Эйзінаў) накіравалася ў Наркымлет цех да тав. БАЛЦІНА па пачатку даправаці рабочым у падрыхтоўцы да зімы. Брыгада дубілася ад тав. Балціна вярнуў 7 тыс. рублёў, 3 скрыні цыкоў і кватэравых метраў шмат і інш. ма... для рамонту рабочых кватэр... і рабочых завода ўжо адрамантаваны 50 рабочым адрамантаваны рэзультат матэрыялы (шпкі, пркі, бляха) ісклічана 500 пар і цяжы аўтэку. З жактамі №№ 16 і 55, ключан дага... на рамонты 25 рабочых кватэр. З... рэзультат многа будавіні з матэрыялаў даў муліра, бляхера і століра для дапамогі ў рамонце. Пачаў завод забяспечваць для асабістай жывіцы і вяліка... гэтых дэспешных належыць пачаўму друку і рабкорам завода, іх бацькоў за падрыхтоўку завода да зімы

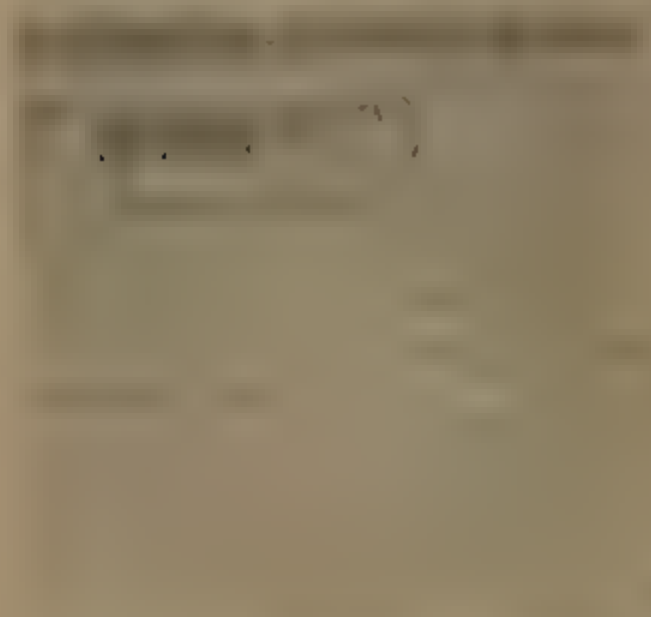
ФЕЛЛЕР

...им редактор ...
...а імя Вараш...

БАЕЦ ЗА АЎЛАДАННЕ ТЭХНІКАЙ

Літніыя зотаўцы завода імя Варашылава звярнуліся з пісьмом да ўсёх ...
іх цяжкай прамысловасці БССР аб ...
скажаннях ўсебеларускага злёта зотаў ...
цаў цяжкай прамысловасці. У гэтым ...
пісьме варашылаўцы ўзнілі на сваё ад ...
казнае абавязальнасці: да XVII гада ...
віны Оксфёрскай рэвалюцыі ператва ...
рыць завод у завод сучаснай тэхнічнай ...
прадукцыі.

Барацьба за выкананне ...

Шматтыражка завода імя Варашылава
«Варашылавец за суцэльную тэхнісьмен-
насць».

Ініцыятыва зніжэння «сур ...
часткай работы пілавога д ...
кораў завода імя Варашылава на паз ...
рыхтоўцы да 3-га ўсебеларускага злё ...
да рэспубліканскага. І трэба сказаць, што ...
асоння нацыянальнай газеты пачала ...
удо ўзоры «сінвой, аперацыйнай работы ...
ў барацьбе за аўтаманію тэхнічнай вы ...
творчасці».

У цэлу шырокайша не праводзіліся ...
заняткі на тэхнікуму, не было пра ...
грамы для тэхгуртка. Цяперашняя газета ...
«Гудок» выступіла на гэтым пытанні.

...а ...

Б'ём па шляпах»

...а ...
...а ...

Выступ ... газеты дапамаг ...
...а ... была арганізаван ...

Не было тэхвучоў. ...

Выступы на старо ...
шматтыражка, пагражае арганізацы ...
...а ... дузі. Дарэз і ...
пачынаюцца заветы ...

...а ...
...а ...
«Чырвоны молат» (рэдактар т. Грын ...
берг). Дрэнна толькі тое, што трыкут ...
...а ... рэдакцыя на вы ...
...а ...

...а ...
«Чырвоны мо ...
лат» ...а ...
...а ...
...а ...
...а ...
...а ...

Не ўсе нацыянальны рэдактары ра ...
боту так, як «Гудок». Дрэнна амануц ...
да за выкананне ўзятых варашылаў ...
цянні абавязальнасці газеты «Вагран ...
ка» — ацэннага цэха (рэдактар тав ...
Зстэркін), «Ударнік» — 2-ой групы тока ...
...а (рэдактар т. Грашчэнка).

На дапамогу ізавам газетам ...
...а ...
...а ...
...а ...

Газету «Варашылавец за суцэльную ...
тэхнісьменнасць». Намецілі задачы газе ...
ты: пачынаць лепшы вопыт арганіза ...
цыі тэхвучоў, барацьбы за ...
...а ...
...а ...
...а ...

на технічних роботах, майстроў, бригадзіраў, лепшых зотаўцаў). Змяшчаць матэрыялы навукова-тэхнічнага характару ў данамогу (рэцэнзіі, тэхнічныя вытворчасці; асвятляць навны павукі і тэхнікі; даваць адказы на пытанні рабочых па тэхніцы, вясці кансультацыі і т. д.

Партком завода гарача падтрымаў ініцыятыву пматтыражкі, вылучыў рэдактара тэхнічнай газеты — інжынера-комуніста т. АЙЗМАНА.

Жыра адлучыўся на пастанову парткома аб арганізацыі тэхнічнай газеты інжынера-тэхнічнага райкома. Завод. На працягу 3—4 дзён у заводзе паступіла 7 тэхнічных артыкулаў па розных галінах нашай вытворчасці.

20 верасня вышаў першы нумар газеты «Ударнік соўгаса». Змест гэтага нумара самы рэзанастанны: пачынаючы ад артыкула тэхнічнага дырэктара завода т. Вяліцкага «Аб узаамаамянячасці дэталей і частаў машын», інжынераў т. Валчка «Што такое тэхнічная норма» і т. Мінькова аб матэрыялах, выкарыстоўваемых на нашым заводзе, да артыкула тэхпропа завода т. Казлоз «Як і чым лепш змяняць стаякі і машыны», артыкула тэхніка т. Рыгубанда да тэхнічнай нормы і т. д. Гэтыя артыкулы падбіраць для фірмоўкі.

Іа артыкула т. Айзмана аб электра-

зварцы на нашым заводзе і т. д. даюць на спецыяльныя чарцяжы рэгітмачныя і тэхнічныя артыкулы і т. д. лепшыя сцэны, панулярыя.

У першым нумары тэхнічнай газеты мы змяшчаем да рабочых з заклікам выказацца на сцнасці зместу і формы падачы матэрыялаў аб тым жа пытанні іх іткаваць.

Першыя водрукі паступілі ужо. Вось пісьмо слесара-ударніка т. Анисенка:

Добра, што вы пачалі публікаваць артыкулы і прымясцілі іх у гэтым нумары газеты ў лепшай форме.

Гав. Анисеў прапануе ўвесці ў газету агляды вынаходстваў і ўдасканаленняў на нашых заводах СССР.

Кацельнічы т. Краскоўскі прапануе ўвесці ў газету агляды і тэхнічныя тэмаў, заняцця пытаннем больш ээнергичнага ўкарачнення электрыкаў і іх вытворчасці.

Больш шырока псзці артыкулы, даваць больш ілюстрацый да іх—вось аб чым просіць рабочы д. выкарыстоўваць першы нумар газеты «Варанцызавец» аб суцэліую тэхніку сьменнасці.

Гэтыя патрабаванні рабочых «Варанцызавец» улічыць пры выпуску чарговых нумароў тэхнічнай газеты. У сувязі з гэтым прапануем ператварыць завод у завод суцэльнай тэхнічнай грамадчасці.

Н П У З І Н А Ў

Рэдактар газеты «Ударнік соўгаса» (соўгас «Бачэвіч», Клічэвіч)

К Л І Ш Э Н А Д Р Э В Е

Вялікай увагай у чытачоў нашай палітычнай газеты «Ударнік соўгаса».

Кады газета выходзіць з рысункамі, то яна становіцца цікавай і зразумелай.

— Каго гэта так рэзискала?

Кожны спынаецца хутчэй прачытаць іаметку пад рысункам.

Перад намі сур'ёзна стала пытанне дабінда, каб у кожным нумары газеты былі карыкатуры і рысункі.

Але дынаграфія знаходзіцца ў вельмі аддаленам месцы. Цяну не данае.

Вялікую дапамогу нам аказала «Соўгас» і т. д. Яно пасылае гатовыя кніжкі для паліграфічных газет. Сярод гэтых кніжак.

Кніжкі «Соўгас» значна аднавілі гаворку.

Але агульным стандарт, асабліва кніжкі татур, не зусёды падыходзіць да кніжкі абстаноўкі нашага соўгаса. Мы адчуваем вострую неабходнасць рабіць уласныя кніжкі.

Але гэта не з'явіцца ма...

1. *Ты ж не думай, что я не знаю*
 2. *Ты ж не думай, что я не знаю*
 3. *Ты ж не думай, что я не знаю*

3 гравюры ва «Ударніку соўгаса»

«Вага па сстэме Блазэнкова - поўнаць
рун і ніякага машэнства»

1. *Ты ж не думай, что я не знаю*
 2. *Ты ж не думай, что я не знаю*
 3. *Ты ж не думай, что я не знаю*

На паро рабкору».

1. *Ты ж не думай, что я не знаю*
 2. *Ты ж не думай, что я не знаю*
 3. *Ты ж не думай, что я не знаю*

Я памятаю
 проста на

3 гравюры ва «Ударніку соўгаса»

Лодыр Руло

Хоць сонца высока, а для мяне
усе-ж рана»

АБМЯРКОЎВАЕМ ПЛАН РАБОТЫ

РЕДАКЦИЯ ПАЛИТАДДЕЗЕЛЬСКОЙ ГАЗЕТЫ „УДАРНИК КАЛГАСНЫХ ПАЛЕУ“

- * Намі втрыман план аператыўна-масаван работы рэдакцыі газеты палтаўскай першай Менскай МТС «Ударнік калгасных палеу» на верасень-кастрычнік.
- * Змяшчаем гэты план на старонках нашата журнала ў парадку абгаворэння.
- * Просім работнікаў раённых і палтаўска-дзельскіх газет выказацца па сутнасці плана на старонках «Большэвіцкага друку» і адначасова прыслаць нам планы сваёй работы.

ПЛАН ОРГАНІЗАЦЫЙНА-МАСАВАЙ РАБОТЫ РЕДАКЦИИ ГАЗЕТЫ
ПАЛІТАДДЗЕЛА МЕНСКОЙ МТС НА ВЕРАСЕНЬ І НАСТРЫЧНІК

1. Дана была выработка, чему до завер-
шения кадеты вставали на фоне дыма из
МТС.

— Киселев в Гатчинскій сельсоветъ, прародни ехотъ дѣладо обрѣтае.

бы Православныя практыку выкаччвання і калыскаў імя Волыва, «Чырвоны перагін», імя Круцкая, «Першае мая», «Чырвоны баец».

и) Сумма в пятидесяти наставни-
втаине об организации прыгу у кат-
гории.

г) Вытащить з разорнутым матэрыялам і ўкрыць прычыны на аснове выпученых фактаў.

(Возраст от 11 до 13 лет. Прозвище Чэуси).

2. Організувати трибуни парторгану і
сиктароу бригадних інтелектуалів і кал-
лих газет аб їх работе на патоматоу-
м да з'ясувати роботу їх фру.

Имать вника на правину усяго пера-
из папряхтоуки да зсѣда рабсѣхорачи.

3. Правосуді спедитивну яраду з ак-
тивом Наднаєського сел.совета на витанню
уступлення у калтас і їх роли на узя-
тении у калтасы працююних аттасоон-
каў.

(14-15 апреля, Мадрид).

1. Організація виступили затайканою формою каліграфу «Червона зоря» і «Червоним пуніаном» або виступили з таємної жовтими. Суміш з іншими прапорами, наприклад з прапорами у зорях і пуніаном.

(11—18 вересня; вправді Чоуси).

5. Планируешь работу на предстоящую деп.

чувствующих. Правосудие у нас не имеет в себе
божия, как и начальство у группы чув-
ствующих: их пожелания у нас не имеют
никакой ценности, решения гражданских и государственных дел
и т. д.

(18—19 вересня, пам'яті Чаруки).

б. Организация выступления капаса
аб продаж хиза дяржаве. Примерный
ход хизазунах, удэлт спажидуванер-
цы і ваварынанне у Строчыцкім і Н. а. я.
ска сельсовета

(20—25 верасня, праводзяць Чэускі.
Маеўскі).

7. Архан. заваш. месячную зарплату на
ряду по жилищногод. з. выступлениям
у главе работнику ферм. конюху и
вызанию ходу выпашания пастбищ пле
нума НК аб. жилищногод.

Мавочину нараду лачань 24 верасня
Арганізавань Чэускі і Маеускі).

УВАГА! Значущую жистагадучую на-
рату істатанія праводзіць воступным ты-
пам: на працягу месяца ў кожным ну-
меры дзюнда разгорнутыя выступы і
гата тыкаў і выботнікаў фарм. (слова і
гирэчых дзюнда селькорам. Эмліччюда)
выступленні парторгау, рэдактароу і
нотыст аб разгорванні партына-мэс-
тая работі на фермах. Праводзіцца фе-
бытх на знішчэнню і падахау, адзнач-
ных у тэзисе і ў нязмешчаных матэрыя-
лах. Праводзіцца рэнд селькорам і сел-
кан капалеры на пытаннях падры, і
да зым, у дзельным рэнд працэс-
тэчна стон на заводнай нарад.
аноні дзень нарады рэдакцыя бярэ
ключныя слова і эмліччае прапанова на

6. У парадку падрыхтоўкі да з
гэвыраду правесіш пашыраныя вясёл
ні праўленняў калгасу сумесна і
мы рэдакцыя калгасных і брыгадных
ет і ўсім актывам калгасу і
сталовішча з разгортваннем самаконтр
у калгасе, разгаванне па
ныя мерапрыемствы па
і і друку

У гэты-ж перыяд іранофільца-
бары членаў рэдкасцей былі гадзінах
раснаў, бліст.

У першы вечар прадстаўнікі разнастайных
складаў ўсіх сельсараў, пры
мё дванаццаці: а) нарыхтовак
мушкетэраў і б) разнастайных
дзяноў

На основе вынужденных фактов распре-
деленности мероприятий по значитель-
ным объемам работ, вынужденности
использования нештатных методов и
средств.

(Правосудства 4 і на 3 кастричнікі. Пра
родыны Чаўскі, Маеўскі, работнікі паліт-
аддзела і прадстаўнікі шэфскіх аргані-
зацый).

Группа выступлений комсомольской организации во культурном и физкультурном лагере молодежи в г. Ленинграде. Встреча с представителями комсомола, пионерии, молодежи, учащейся в вузах, М.

13 13 на 20 і стручлика; правоюни
гаранські з Гриниче і Сомхалавичів,
авускі з Геліниця і Надганх),

14. Детальная проверка выявила работоспособность паров: подрыхтолку да .
всего трактароў.

1. суурь сая 3 дүр-күмүй
2. агратэхиниыга перся-
гын, сийнэ агратэх.

Гумелі і гасілі «Варашылавец»
яны сустрачу ў лонях ударишкаў
мн Фанько І «Другая лицгодка
вышам заводзі ня Варашылава на
лнях барацьбы катэстыкаў-ударишкаў
дрганніцы са-гасна ірчас умацаванні
гасцу, барацьбы фларыкаў заводзі за
Фанька

(Праводзіцца 29 кастрычніка, права-
дзіць Фэлпер і Чэускі).

50

1

п. чыкун

МАЙСТРЫ АД ХАЛТУРЫ

Районная газета «Большэйск Барысаўшчыны» сістэматычна частае свайго чытача «фельетонамі» і «маленькімі фельетонамі» Сям. Знаёмага. Нат гэты асуджоны практыкуецца на шырокіх падлогах «Большэйска Барысаўшчыны» і з рэдакцыйных работнікаў.

Развядзём творчасць маладога фаніста, якому вырасла галета вогня адвадцы шмат месца на сцігарах.

Перад намі ішчы вялікай аўтаравак рэдакцыі, што гэта — не фельетон і «маленькі». Развядзём кожны часоўку няглы ніжэй патрэба, бо яны, як дзе «крошкі» паліны адзіны да дружна, напісаны атрымаўшы, з дзяжэлу скарбы, «шчырым».

«Прапануецца тэрмінова тчк» — і называецца адзін з «маленькіх фельетонаў» Сям. Знаёмага. Аўтар пачынае з ірынава.

«Галова неабходна чалавеку, як вецер, вада, сямейнае шчасце...» у Белхэрчандлі та атрыманням чакані.

Значыць, чарга — і вач неабходная. А калі скарбы падвыраюць, то разам з чаргой чакані не патрэбна і галава, бо аўтар паставіў паміж імі знак роўнасці.

У фельетоне «Санітарыя і правілы» аўтар заўважэ, што ён мае «моцнае жаданне пісаць, тварыць, вылучацца». І вось ён «творыць».

«Нама выключэнняў без правіла».

На думку аўтара, такое скаржанне і юмага афарызма павінна прымусіць чытача гмыяцца, а не злыцца. Навука памылка і самота фельетаніста і рэдактара і г.д.

«У адзін прыгожы дзень года тысяча дзевяцьсот трыццаць чацвертага, масяца верасня, дня смага работнікі аддзела заготовка Барысаўскага раёнвыканкома, як падзбае асобам іхняга становішча, сядзелі ў сваім кабінце і

аомярковавалі пытанне вялікай важнасці. Скажам прама — аб вывазцы памольнага зболю з мясцова.

Не прытрымліваючыся правілаў, усё тыхленых кодэксаў законаў аб канцылярска-папярова-чарнальня-бюражэтымным выдзенні усяніх сэрзу, ніякіх дакладны не былі, заслуханы, спрэчкі не пачыналіся і не канчаліся, рэзалюцыі не прымаўся і вада у графіке асталася нявыпытанай.

Не будзем гаварыць пра стыль. Н

Вось гэта, што пачаўшы тэма і гэта той доўгі і доўгі, а ён рэдактар і гэта халатна атрымаў на чытацкім.

Пачаўшы з фельетонаў паслужылі атрымаць, пачаўшы тэма і гэта рэдакцыя ў Барыска сельсавеце. У гэтым рэдакцыя і гэта рэдакцыя тэлеграфна прапанавана вы.

Вось гэта, што пачаўшы тэма і гэта рэдакцыя ў Барыска сельсавеце.

А вось гэта, што пачаўшы тэма і гэта рэдакцыя ў Барыска сельсавеце. «Санітарыя і правілы». Тут Сям. Знаёмага пачаўшы тэма і гэта рэдакцыя ў Барыска сельсавеце.

У некаторых людзей з жаўцеца жаданне пісаць. Моцнае жаданне па мору сваіх сіл і магчымасцей стварэць творы, вартыя нашай вялікай эпохі. І вось «нічога гэтах сіл і магчымасцей» ён пачаўшы тэма і гэта рэдакцыя ў Барыска сельсавеце.

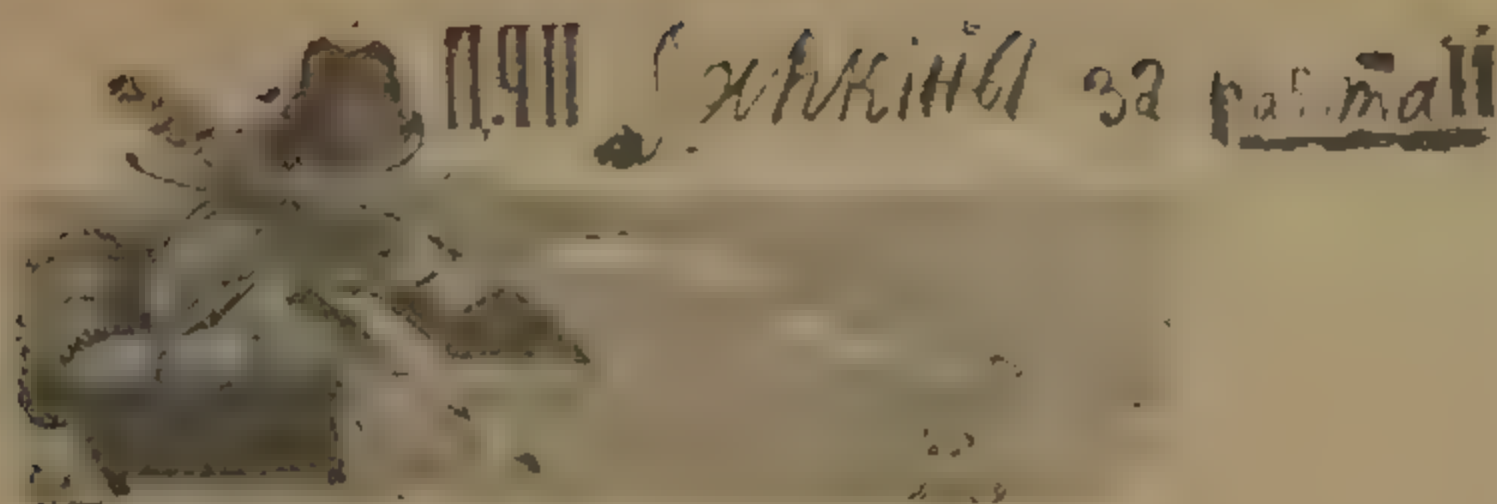
Пачаўшы тэма і гэта рэдакцыя ў Барыска сельсавеце.

Ачысціць пэпіцы, скрыні буфета, не заграмаджаць іх пустым начынным і непатрэбнымі рэчамі. Не нурыць. Не пляваць на падлогу.

Як ба, дзе, правілы, адвадцы, і г.д.

П.Ч.П. (ХІХІНІ) 32 раб.малі

„Вялікі ураджай зайца“

Тэхнічна-навуковы, тым
«Калгаснік Бяларусі»
можа аказаць
папулярнасць тэме ў думках людзей, бо ў нашым
жыцці яна вельмі актуальная.
Але, вядома, рэч не ў тым
як пераказаць гэты факт.

«Суражскі раён багаты пушным зя-
ром. У гэтым годзе чэкаецца вялікі
ураджай яго».

«Лістна паліўнічага», які і
«Калгаснік Бяларусі»
«Аналізуючы ў гэтым годзе
вынікі, «Калгаснік Бяларусі»
патамі з адрывам «ВІДЫ НА УРАДЖАЙ
ПУШНОГА ЗВЕРА» і гэта
«Тэхнічна-навуковы» № 3 за 1950
г. і гэта прыклад пача

«...Чэкаецца вялікі ураджай пушна-
га зверу, асабліва лісіцы і зайца».

У
«Калгаснік Бяларусі»
«Аналізуючы ў гэтым годзе
вынікі, «Калгаснік Бяларусі»
патамі з адрывам «ВІДЫ НА УРАДЖАЙ
ПУШНОГА ЗВЕРА» і гэта
«Тэхнічна-навуковы» № 3 за 1950
г. і гэта прыклад пача

«...Чэкаецца вялікі ураджай пушна-
га зверу, асабліва лісіцы і зайца».

«Калгаснік Бяларусі»
«Аналізуючы ў гэтым годзе
вынікі, «Калгаснік Бяларусі»
патамі з адрывам «ВІДЫ НА УРАДЖАЙ
ПУШНОГА ЗВЕРА» і гэта
«Тэхнічна-навуковы» № 3 за 1950
г. і гэта прыклад пача

«...Чэкаецца вялікі ураджай пушна-
га зверу, асабліва лісіцы і зайца».

Чэрвякова «Вышэй сцяг саветаў» рэ-
«Калгаснік Бяларусі»
«Аналізуючы ў гэтым годзе
вынікі, «Калгаснік Бяларусі»
патамі з адрывам «ВІДЫ НА УРАДЖАЙ
ПУШНОГА ЗВЕРА» і гэта
«Тэхнічна-навуковы» № 3 за 1950
г. і гэта прыклад пача

«...Чэкаецца вялікі ураджай пушна-
га зверу, асабліва лісіцы і зайца».

«Калгаснік Бяларусі»
«Аналізуючы ў гэтым годзе
вынікі, «Калгаснік Бяларусі»
патамі з адрывам «ВІДЫ НА УРАДЖАЙ
ПУШНОГА ЗВЕРА» і гэта
«Тэхнічна-навуковы» № 3 за 1950
г. і гэта прыклад пача

«...Чэкаецца вялікі ураджай пушна-
га зверу, асабліва лісіцы і зайца».

Пра якасці бульбы „сваеасабістыя харантары бытавога жыцця“ і „цялежку на лёгкім хаду“

Абрыдзя работнікам сённяшняй рая-газеты з нумара ў нумар дапаць «шанш» аб настаўках бульбы дыржава. Задума-ліся ўны над тым, што такое бульба на-огул, якія ў ёй якасці.

Бульба—неабходнейшы прадукт хар-чавання—гэта першае. Бульба—каштоў-нейшая кармочная культура—гэта другое. Нарэшце, з бульбы робяць крухмал і т. д. і т. д.

І дадумаліся: павіна не бульба сама па сабе, а яе якасці. І ў выніку іі верасня ў сённяшнім «Комунары» д'яўляецца такая парада:

«Па-бязвоіму разгарнуць уборку бульбы, накіраванне яе самай лепшай якасці проста з поля на адаточныя пункты».

Бульба, моў, хай паліжыць, а якасці не адіраўліўце па адаточныя пункты, змяшчае ў гэтым такіх артыкулы.

І копам дзгчэй, і выгонаў менш патра-буюцца.

Здольнасці аўтара прыведзеных слоў, бліздзець перад здольнасцямі і фанта-зіяй аўтара змешчанага ў гэтым-жа ну-мары «Комунара» артыкула: «Партизан-ская марка і прыбытковая крыніца ча-тырох». Мы не ў сілах перадаць сваімі словамі ўсё «вобразнасці» і «прыго-жасці» гэтага артыкула. Дамо лешчэ слова самому аўтару.

«Іх сваеасабістыя характары быта-вога жыцця штодзённым мары аб сваім бюджэце кропля ў кроплю па-ходзяць адзін на аднаго, не ўзабаве-ны загаманілі адной мовай і саставілі цялежку на лёгкім хаду к дадатковай крыніцы павелічэння сваіх бюджэтаў».

Здзіўляемся мы ўсё-ж лёгкадумнасці і бесканотнасці рэдактара «Комунара», які не адіраўліўце па адаточныя пункты, змяшчае ў гэтым такіх артыкулы.

Малатарня не вытрымала

«Малатарням патрэбен быў вялікі рамонт, а на самай справе яны зусім у рамонце не былі. І ў выніку мала-тарня ў халгасе «Перамога», які толь-кі распачаў на ёй малаціць, зараз-жа рассыпаўся і тады толькі яе пачаў рамантаваць».

Так піша клімавіцкая газета «Комуна» (нумар за 13 верасня).

Яшчэ-б не рассыпаўся малатарня, калі замест збожжа на ёй пачынаюць мала-ціць... халгас. Вы-б яшчэ паліць сельсовет з усімі яго будынкамі, ашмёт, жывёлаў уздурмаў амалаціць. Не прыстасаваны да такой работы нашы малатарні, так. Нупінімовіч. Удасканаліць іх трэба крыху, тады можа і вытрымаюць такую на-грузку, не будучы рассыпацца. Дзяў кал-гасаў шкада, не трэба іх малаціць.

Літэратура і мастацтва

ПРАКТЫКА

◆ «Варашылавец за суцэльную тэхнічнасьць» — новая друкаваная шматтыражка пачала выдавацца меншым чарнолісьняжым заводам імя Варашылава. Выдаеце спецыяльнай газэты, прысвечанай барацьбе за аўладаньне рабочымі тэхнічай сваёй вытворчасьці — каштоўным ўклад у справу падрыхтоўкі да ўсёбеларускай канфэрэнцыі зотаўцаў цяжкай прамысловасьці.

◆ «Дзень рабкора» на Бярэзінскім камбінаце правяла рэдакцыя шматтыражка камбіната «Чырвыны бярэзінец» пры актыўным удзеле 23 цэхавых і брыгадных насьценгазет. За час падрыхтоўкі да «дня рабкора» на камбінаце створана 6 новых насьценгазет, праведзен конкурс на лепшую насьценгазету.

У «дзень рабкора» газэты паказалі тых рабочых камбіната, якія пасля канкрэтнай і даследнай крытыкі іх недахопаў выправіліся і занесены цэнэр на чарговую дошку.

◆ «Што было 8 верасня на кватэры Камінецкай» — пад такім аглагам шматтыражка барысаўскага драваапрацоўчага камбіната «Комінтэрн» друкуе справадачу аб правядзеньні на кватэры работніцы Камінецкае гутарцы на пытаньні ўсесаюзнага з'езда савецкіх пісьмennisкаў. У гутарцы прымаў удзел 27 старэйшых рабочых, ударнікаў камбіната. Лы абмеркавалі дасвід на з'ездзе Максіма Горькага, параўналі на канкрэтных прыкладах сёньняшнюю моладзь, якая ірагна нягнечна да літэратуры, з дасягоўцамі моладдзю, губіўшай маладыя годы ў напойках, хуліганстве.

Гутарка на кватэры Камінецкай — пачаток абвешчанага шматтыражкай «Ударнін» паходу за аўладаньне літэратурным мінімумам кожных рабочых камбіната.

◆ 4-хдзённые курсы, арганізаваныя шматтыражкай чэрвеньскага песпрамгаса «Ударнік леса» для рэдактароў і рабкораў нязавых газет на лесараспрацоўках

скончылі сваю работу. У дзень запырання работі курсоу рэдактары запынуліся да ўсіх рэдакцый нязавых газет і рабкораў з завязікам уважэньня ў работу на хлебазакунках. Небольшае леснікоу ўдзельна ў гэты-ж дзень адкавалі на заліск рабкорау прадэкам Дзяржаве звыш з прат-перау аярына.

— «ЮНЫ СТАЛІНЕЦ» — дзіцячую газету пачау выдаваць днямі палітэддзеп Пухавіцкай МТС.

◆ Новая «Літэратурная газэта» — орган парткома, профкома і дырэкцыі «КІЖ» БССР — пазазавальнік разгорнутага масавага літэратурнага руху. У газэце, першы нумар якой вышаў 29 верасня, змешчаны рад апаваданьняў, вершаў былых рабсельжораў-ударнікаў, работнікаў райклага і цэнтральнага друку, а сёння студэнтаў Комуністычнага інстытута журналістыкі.

Выданне «Літаратурнай газеты» — інтэлектуальнае пачынанне шматтыражнага КіЖ'а — «КІЖАВЕЦ».

◆ «Соцыялістычная перамога» — тэрыкаўская раённая газета — арганізавала і выдала спецыяльны друкаваны бюлетэнь, прысвечаны прызыву ў РСЧА. Бюлетэнь друкуе адкаа прылукінаў. Вярхоўскага сельсавета на выхад мірагончанцаў. Вярхоўскія прылукінаў ачышчалі мірагончанцаў прадсям кватэраў паўтара пачатку хлеба.

◆ Перапіску чырвонаармейцаў са сваімі напгасамі арганізавалі на старонках газеты рэдакцыя «Большэвіка Барысэўшчыны». У перапіску ўключылі і прылукінаў 1912 г. нарадзіння.

◆ У калгасе «Шлях комуні», Хатэвіцкага сельсавета, Плешчаніцкага раёна, існуючая выданне фота-насценгазета. Сваймі вострымі каронатурамі газета трапіла б'ю на прагудыныках і дойках, усіх тых, хто надобрасумленна адносіцца да ахоны калгаснага ўрадкава. Жыццёмі зарысаванымі фота-газета папулярнае дзённых ударнікаў, прац малюні і каронаўля падісы да іх наклаўце метады ўдарнай работы дзённых калгаснікаў.

◆ У паход за сытую, цёплую зімоўку жывёле выступіла газета палітдзелу

Палацкай МТС «Палітэддзельская праўда». У парадку падрыхтоўкі да ўсебеларускага з'езда рабсельгараў рэдакцыя газеты з удзелам сельгараўскага актыва правяла ў 19 МТФ рэйд па правярэнні падрыхтаванасці калгасных ферм да зімоўкі. Рэйдавымі брыгадамі правяраю станавішча маладняка на фермах, становішча вадарову, выкананне плана сільвавання, якасць догляду жывёлы і забеспячэнне яе кармамі на зіму. Асабліва ўвагу брыгады звернулі на станавішча будаўніцтва і рамонт хлявоў, на ачапленне іх.

Удзельнікі рэйда папулярнавалі сярод работнікаў ферм новымі спосабамі гаворавання са сваймі на кожна жывёле, раскавалі аб значэнні загітовак торфу, моху і лісця на поўдні жывёлы.

◆ Абсталяваюць уласныя друкарні ў бліжэйшым часе рэдакцыя ратачоўскай і ляснойскай палітэддзельскіх газет.

◆ У парадку падрыхтоўкі да ўсебеларускага з'езда рабсельгараў палітсектар МТС запраўнаваў усім палітэддзельскім газетам распачаць на сваіх старонках абмен вопытам работы напгасных і брыгадных насценгазет.

**ДА УСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА РАБСЕЛЬКОРАУ ДАЦЬ
2000 ПАДПІСЧЫКАУ НА ЖУРНАЛ „БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУК“**

ВЫКЛІК ЧЭРВЕНЬСКАГА „КАЛЕКТЫВІСТА“

У сувязі з падрыхтоўкай да 3-га ўсебеларускага з'езда рабселькораў і ўсё большым ахопам рабселькораў нучобай чэрвеньскай раённай газеты «Калектывіст» паставіла перад сабой задату прасунуць журнал «Большэвіцкі друк» у масы рабселькораў.

У выніку праведзеннай работы раснаўсвіджана на раёну сярод рэдкалегій насценгазет і рабселькораў 32 экзemplары журналу «Большэвіцкі друк» на розныя тэрміны. Заданне на раёну ў 15 экзemplары пераіхканана ў тры з лішкам райа.

Выклікаю на поўнае выкананне заданню па падпісцы на журнал «Большэвіцкі друк» рэдактароў «Большэвіка Барысаўшчыны», «Чырвонай Логойшчыны», «Рэчыцкай праўды», «Ленінскага шляху» (Слуцк), і рэдактара жлобінскай раённай газеты «Шлях сацыялізма».

* * *

Адназны рэдактар чэрвеньскай раённай газеты «Калектывіст» ПЫКО.

* * *

Калектыву работнікау шматтыражкі чэрвеньскага дэспрамгаса «Ударнік лесу» вышывае 7 экзemplараў журналу «Большэвіцкі друк» да канца года. З вышываных 2 экзemplары ідуць рэдактарам дзе-

вых насценгазет на лесаўчастках.

Выклікаем наследываць нашаму прыкладу газеты ўсіх дэспрамгасаў і торфзаводаў БССР.

* * *

Адназны рэдактар шматтыражкі «УДАРНІК ЛЕСУ» КАЦ.

* * *

Раённы алет рабселькораў Жлобіншчыны ў прынятых самаабавязцтвах запісаў: «Мы лічым, што кожны селькор павінен быць падпісчыкам кіруючага журналу «Большэвіцкі друк», а рэдактары насценгазет павінны вышываць гэты журнал у абавязковым парадку».

Я першым адрукаюся на гэту настанову злета і вышываю журнал «Большэвіцкі друк» да канца года. Выклікаю наследываць нашаму прыкладу гг. Фалейка і Мілейну з калгаса «Рассвет-пераможца», Ганжурава — рэдактара насценгазеты калгаса імя Косарова, Корбута — рэдактара насценгазеты калгаса «Чырвоны завод» Чацвярзінскага сельсавета, Гузана Ігната — селькора вылучэнца на работу ў МТО.

* * *

Адназны рэдактар насценгазеты калгаса «Серп і молот» Мормальскага сельсавета, А. САМУСЕВІЧ.